

VILNIS

Visų šalių darbininkai, vienykitės!
Jūs nieko nepralaimėsit, apat retėžių, o išlaimėsit pasaulį!

"VILNIS"
Prenumerata:
Metams \$3.00
Pusei metų \$1.75
Chicagoje ir užrub. met. \$3.50
Pusei metų \$2.00
2513 So. Halsted Street,
Chicago, Ill., U. S. A.
Tel. Victory 6613.

VOL. V. Chicago, Ill., U. S. of A. Antradienis, Vasario-Febr. 3, 1924 Kaina 5c No. 11

ANGLIJA PRIPAŽINO RUSIJĄ DE JURE

Londonas. — Valdžia oficialiai paskelbė, jog ji pripažino Rusiją de jure. Pirmiau Anglija buvo pripažinusi Rusiją de facto.
Prentieras MacDonaldas notoje Rusijos valdžiai per Anglijos atstovą Robert M. Hogdson sako, kad Anglijos valdžia pripažįsta "socialistinių sovietų respublikų uniją kaip de jure valdonus tų teritorijų, kurios pripažįsta jų autoritetą."
Anglijos charge d'affaires Rusijoje paskirtas Hogdson, kuris lankės Rusijoje ir atvežė visus dokumentus iš Rusijos valdžios klausime pripažinimo Rusijos.
Ambasadorium manoma paskirti D'Ogrady, kuris irgi buvo Rusijoje ir turi prielankų atsinešimą linkui sovietų valdžios.
Sovietų Rusijos ambasadorium Anglijoje pasiūlyta M. Rakovskis, buvęs sovietinės Ukrainos prezidentas.

Valdžia Suktybėse

Washington. — Kongrese ir senate iškilo didelis skandalas dėl buvusio vidurinių reikalų ministerio Fall padaryto kontrakto su Sinclairio ir Doheny aliejaus kompanijomis.
Pilnai sužinota, kad taip vadinami Teapot Dome ir Naval Reserve No. 1 aliejaus šaltiniai, skiriami del karinio laivyno, buvo pusdykiai parandavoti minimom komp.
Už tokį gerą pasidarbavimą Fall gavo dovanų nuo Sinclairio \$68,000 ir nuo Doheny \$100,000.

Sužinota taipgi, kad prieš darymo kontrakto buvo laivyno sekretorius Denby ir teisingumo ministeris Daugherty. Primitama, kad jie irgi gerų "sandvičių" apėlaikė.

Daugelis senatorių ir kongresmanų reikalauja, kad Denby ir Daugherty rezignuotų. Bet jie griežtai atsako tai daryti. Girdi, jie esą nekalti, nes apie tą sutartį gerai žinojo ir Hardingo kabinetas ir prezidentas Coolidge. Kabineto susirinkimuose apie tai plačiai kalbėta.

Pasirodo, kad visa valdžia yra įtraukta į tą suktybą.

Senate rezoliucija perėjo, kad kontraktas būtų panai-

kintas ir kaltininkai patraukti atsakomybėn.
Coolidge nori tą skandalą užglostyti. Paskyrė tam tikrą komisiją tyrinėjimui. Denby buvo pakviestas ant tyrinėjimo, bet jis visai neklaušė pakvietimo. Fall sakos ant tyrinėjimo negalės stoti, nes labai sergąs.

Šitas skandalas labai skaudus republikonam. Gal demokratai su "progresyviais" republikonais nuversit kabinetą. O čia pat rinkimai...

KOMUNISTAI IŠKĖLĖ DIDELES SUKTYBES.

Paryžius. — Francijos parlamente komunistai atstovai iškėlė dideles suktybes Poincare valdžioj. Faktais prirodė, kad departamentas atstatymui karo nuteriotų kraštų nukniaukė 25,000, 000,000 frankų.

Tame klausime komunistus remia socialistai ir tuli liberalai. Didelės eina diskusijos. Poincare teisinas, bet jam visai nevyksta.

JAPONIJA PRISIBIJO REVOLIUCIJOS.

Tokyo -- Mikados kareiviai patuliuoja gatves. Viešpataujanti klasė bijo sukilimo.

Po ilgų ir aštrių diskusijų parlamentas paleistas ir atstovai, kurie eina prieš dabartinę valdžią, yra po valdžios priežiūra.

Kiyoura kabinetas, manoma, greit puls. Jo labiausia neapkenčia darbininkai, nes jis labai reakcinis. Po žemės drebėjimui valdžia pradėjo rengti pogromus ant darbininkų ir simtus išžudė. Daugelį pudo kalėjimuose.

Valdžia taipgi kaltinama mėginime suardyti traukinį, kuriuo važlavo parlamentarinių valdžios opozicija. Tas parlamentą privedė net prie riausių.

POLICIJA ŠAUDO BEDARBIUS.

Berlinas. — Saksonijos dviejuose industriniuose miestuose, Alberoda ir Schwarzenburg, iškilo mušis, kai policija pradėjo šaudyti į minią bedarbių. Užmušta vienas bedarbis ir sužeista daug darbininkų ir 9 policistai.

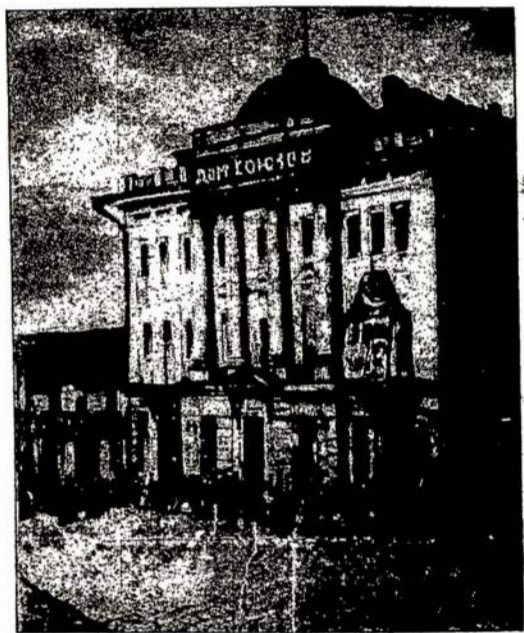
Dabar Saksonijoje yra šedemaniečių valdžia. Kai buvo darbininkų valdžia, tas neištikdavo.

Kapsukas ir Angarietis Rašo

Draugas V. Kapsukas prisiuntė straipsnį "Del J. Baltrušaičio švietimo". Tasai straipsnis labai gražiai kedena "apšvietiečius", kurie įsikibę Baltrušaičio skverno šukauja, kad jie yra "tyri komunistai" ir kad d. Kapsukas jiems "simpatizuoja". Jis tilps sekanciam numerij. Nepamirškite tą numerij įsigyti ir tarp Baltrušaičio suklaidintų paskleisti.

Šiame num. (antrame pusl.) telpa labai visiems zingeidus d. Kapsuko straipsnis. Kiekvienas atdžiai turėtų jį perskaityti.

Draugas Z. Angarietis prisiuntė straipsnį ir laišką socialdemokrato-žvalgybininko Venciaus. Tas straipsnis ir laiškas tilps greitoj ateityj.

Profų sąjungų namas, kuriame d. Lenino kūnas gulėjo pašarvotas.

Virš 3000 Mini Leniną

Philadelphia, Pa. — Subatoj, 2 d. vasario, didžiulę Musical Fund Hall pripildė viršum 3000 darbininkų ir darbininkių, idant atiduot paskutinę pagarbą didžiausiam revoliucijos vadui d. N. Leninui. Svetainė buvo permaža, kad sutalpint minią: paseniai, koridorius ir estrada buvo panaudota, ir tai visi netilpo.

Susirinkimą atidarius d. Olginui, ant estrados pasido gražiuose apdaruose juodas, gedulinga skara papuoštas d. Nikolajaus Lenino paveikslas; publikai sustojus, orkestra griežė gedulių marsą. Kalba dd. Finestein rusiškai, Kruse angliškai, E. Epstein žydiškai ir Lore angliškai. Visi kalbėtojai aiškino didelio nuveiktus darbus Lenino. Didelio entuziazmo sukėlė d. Lore, kuris kalbėjo apie Leniną iš savo atsiminimų. Tai pamokinanti, gyva prakalba.

Publika išsiskirstė griežiant orkestrai ir visiems dainuojant Internacionala. Aukų surinkta, apart įžangos, \$177.00.
ADP. 12 kp. kor. A. Š.

Johnston City, Ill.—Ekspliozijoje East End kasykloj, kurioj žuvo viso 32 žmonės, prarado gyvastis ir 3 lietuviai. Jais yra: Jurgis Žilinskas (jis rašydavosi Geo. Philips), 62 metų amžiaus, gyvenęs 1108 Gent St., Juozas Anckaitis, 56 m., 700 W. 4-th St., Kazys Norbutas, 42 m.

FAŠISTAI RENGIASI PRIE RINKIMŲ.

Rymas. — Italijos fašistai rengiasi prie rinkimų. Rengia dideles demonstracijas, kuriose mirtimi grąšina priešam.

Mussolini vienoj prakalboj pasakė, kodėl jis paleido parlamentą.

"Del mūsų tėvynės, del fašizmo mūsų kentėtojų krauju aš prisiekiu, jog mes esame pasirengę kovojant laimėti arba žuti!" saukė Mussolini.

"Priešai klausia, delko aš nepanaikinau parlamento, jei man duota autoritetas, ir kam aš skiriu naujus parlamentan rinkimus. Aš jums sakysiu, kad tuo budu buty lengvas laimėjimas. Tas parlamentas autorizavo mane diktuoti, bet podraug jis mane ir niekinu. Tad niekinu ir aš savo tuos priešus. Senasis parlamentas tik painiojo man darbus. Delto aš išnaikinau tą tranų lizdą.

"Aš noriu pasilikti Italijos valdžios priešaky ne savo, bet mano šalies gerovei. Kas yra prieš fašizmą, tas prieš mane."

Rinkimai bus del formos. Mazai kas jais interesuojas, kai fašizmo kardas kabo ant žmonių galvos.

RUSIJOJ SURASTA DAUGIAU ALIEJAUS.

Čita. — Ekspertų ekspedicija, sugryžusi iš Kamčiatkos, praneša, kad ji surado didelius aliejaus šaltinius.

MAINIERIAI NUŠVILPĖ DARBO MINISTERI

LEWIS PRALAIMĖJO KUKLUXŲ KLAUSIMU.

Indianapolis. — Lewisui buvo didelis smugis, kai jis sausio 31 d. mainierių konvencijoje pastatė kalbėti Darbo ministerij Davis. Mainieriai Davisui pasirodžius pradėjo švilpti, užt ir siust paniekos žodžius. Lewis per kelis sykius norėjo delegatus nuraminti, kad paklausty "gerbiamo ministerio kalbos", bet niekas negelbėjo. Davis trumpai, ir labai susimaišiusiai kalbėjo.

Mainieriai žino, kaip "paveikinti" ministerij Davisą, kuris stovi už ateivių darbininkų registravimą, jų pirštų atspaudų ėmimą, kuris stovi už persekiojimą, deportavimą radkalų.

Antrą didelį smugį Lewis gavo, kai didelė dauguma delegatų atmetė jo pasiūlymą pataisyti konstitucijos paragrafą, kur sakoma, kad mainieriai negali priklausyti prie Ku Klux Klan. Lewis ir jo visa mašina agitavo, kad tas paragrafas reikią taip pataisyti, kad kurie nariai nori priklausyti prie kuklų, jiem buty leista, nes, anot jo, kuklųsai nėra blogi, jie gina šalį nuo radikalizmo. Ot kur nuvažiavo Lewis su visa savo šaika—pas kuklųsus!

Kuomet įnešta šešių valandų darbo dienos rezoliucija, Lewiso mašina kovojo išsijuosus prieš rezoliuciją, daug tvirčiau laikė, kaip kad laikos gerai išlavinti kompanijų advokatai.

Pereitą šeštadienį Lewis, uždarydamas konvenciją, sakė prakalbą, kurioj gyrėsi laimėjimu konservatyvių ir sumušimu progresyvių. Howato ir Myerscough išmetimas iš unijos užtvirtinta visai maža dauguma delegatų. Ot kodėl jis didžiavos, kad progresyviai "supliekti".

Prie pat uždarant konvenciją svetainėj pasirodė Howatas. Delegatai pradėjo reikalauti, kad jis užimtų plaformą ir apsigintų nuo Lewiso mašinos puolimo. Jis taip ir padarė. Atsistėjo prie pat Lewiso. Lewisas suriko: "Kokiu tikslu tu čia atėjai?" Howatas atsako: "Gauti teisybės iš šios konvencijos". Tuojaus Lewiso pagalbininkai priško prie Howato, revolveriais apsiginklavę, nuvarė nuo platformos. Kilo didžiausias triukšmas svetainėj.

Prie pat uždarant konvenciją svetainėj pasirodė Howatas. Delegatai pradėjo reikalauti, kad jis užimtų plaformą ir apsigintų nuo Lewiso mašinos puolimo. Jis taip ir padarė. Atsistėjo prie pat Lewiso. Lewisas suriko: "Kokiu tikslu tu čia atėjai?" Howatas atsako: "Gauti teisybės iš šios konvencijos". Tuojaus Lewiso pagalbininkai priško prie Howato, revolveriais apsiginklavę, nuvarė nuo platformos. Kilo didžiausias triukšmas svetainėj.

Lewisas apleido svetainę, bet 1,187 delegatai pasilikto ant vietos ir išklaušė Howato kalbos, nutarė reikalauti šaukti specialės konvencijos, apkaltino Lewisa laužyme konstitucijos. Apie jų tarimus bus daugiau rašyta kitame numerij.

DRAUDŽIA STREIKUO TI.

Pittsburgh, Pa. — Federalinis teisėjas Thompson išdavė laikinį indžionkšimą draudžiantį daugelio unijų nariams streikuoti ir tuo sutabdyti darbą prie budavojimo Pittsburgh Mellon National banko.

Indžionkšime įvardijama devyniolika unijų, daugelis atskirių amatų ir pavienių asmenų.

Maskva. — Rusų-rumunų konferencija šiomis dienomis atsidarė Odesoj užbaigimui prekybinės sutarties tarp abiejų šalių.

Wilsonas Mirė

sekmadienį pasimirė Woodrow Wilson, buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas. Karo metu, autorius keturiolikos taikos punktų. Jis mirė labai ramiai nuo ilgos ligos. Pradėjo sirgti Paryžiuje bedarant Versalės taiką ir nuo to laiko vis laipsniškai stipnėjo iki užgėso paskutinė gyvybės kibirkštis.

Jis buvo kadaise didelis žmogus pasauli. Prieš pat karo pradėjimą Amerikos su Vokietija jis skaitė pacifistų vadu ir buvo išrinktas prezidentus obalsiu: "Kas nenorite karo; balsuokite už Wilsoną". Kai tik jį išrinko prezidentu, taip greit Amerika paskelbė karą Vokietijai. Nuo tos valandos Wilsonas, kaip pacifistų žvaigždė, mirė.

Antru sykiu jis buvo dar augščiau iškilęs, kuomet patiekė 14 punktų padarymui "demokratinės taikos" ir ant visados užbaigimui karų. Tada apie jį kalbėjo visas pasaulis. Net kai kurie socialistai apšaukė jį "antru Marksu". Vienok ar čia jis suklupo. Pasirašydamas prievartingą Versalės taiką, jis iš Paryžiaus sugryžo, visai maziukas žmogus. Griežės prakalbos populiarizuoti "taiką" ir tautų lygą, bet mažai kas jį kreipė atydą. Nuo to laiko jis mirė, kaipo politikas.

LENINAS MIRĖ
AR NORIT ŽINOT APIE JI IR JO DARBUS?
ATEIKITE PASIKLAUSYTI PRAKALBŲ
kurias rengia ADPLS. 8 Distrikts
Uturn., 5 d. Vasario-Febr., 1924
MILDOS SVET., 3142 S. Halsted St.
Pradžia 7:30 vakare. Inžanga dykai.
KALBĖS:
V. ANDRIULIS Temoj: "Leninas, Jo Gyvenimas ir Darbai ir Ką Reikią Jo Mirtis".
J. GASIUNAS Temoj: "Darbininkų Valdžia Anglijoj".
Šios prakalbos labai svarbios, nes jose bus progą plačiau sužinoti apie Leniną ir jo reikšmę Rusijos Revoliucijoj. Taipgi apie Angliją, Darbo Partijai paėmus valdžią į savo rankas. Visi darbininkai dalyvaukite šiose prakalbose. Kviečia KOMITETAS.

Blogi Metai Lietuvoj
Per laikraščius ir laiškais pranešama, kad pereitą vasarą ir rudenį buvo labai daug lietaus ir viskas supūvo. Tas atsilieps ant visų Lietuvos gyventojų, kaip ukininkų, taip ir ant bežemių ir darbininkų. Visiems reikalinga pagelba, — siųskite ją per "Vilnius" Pinių Siuntimo Skyrių, nes čia Jums užtikrintas, teisingas, greitas ir nebrangus patarnavimas.
VILNIES PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
2513 So. Halsted St., Chcago, Ill.

A. D. P. REIKALAI

Kovokim Prieš Registruojamą Ateivių

Tuo klausimu yra išleisti specialiai lapeliai.

Juo tolyn, tuo didesnis pavojus debesiojasi ant šioje šalyje gyvenančių ateivių darbininkų galvų. Pirmiau tik vieno kongresmano Johnsono bilius buvo įneštas kongresan prieš ateivius, gi dabar keliolika jų yra ir Senate ir Kongrese. Kiekvienas iš jų turi naujus skymus, naujus žabangus supančiavimui sveturgimių darbininkų. Tik Amerikos darbininkų klasės didelis ir griežtas pasipriešinimas galės sulaikyti juos nuo patapimo įstatymais.

Darbininkų Partija pirmutinė išskėlė klausimą gynimo ateivių darbininkų teisių. Jinai tam ir planą patiekė, kuriuomi vaduojantis čia gimiai su sveturgimiais darbininkais gal sudaryti tam tikras tarybas atmušimui reakcionierių puolimų. Draugai, ADP. yra išleis specialius lapelius nušvietimui to pavojaus ir parodymui, kaip darbininkai turi veikti prieš jį. Lapeliai yra ir lietuvių kalboje.

Kiekviena ADP. LS. kuopa privalo užsisakyti kelis šimtus tų lapelių kuoveikiausiai ir išskleidinti juos tarpe darbininkų.

Kiekviena ALDDL. kuopa kviečiama taiti padaryti!

Kiekviena LMPS. kuopa ir kitokios darbininkų organizacijos raginamos prisidėti prie šito vėjus kovai prieš Amerikos reakcionierius.

ADP. lapelių ir yra pradžia to darbo!

Lapelių kaina: už 1,000 \$5. Imant mažiau kai tūkstantį už kiekvieną du šimtus \$1.25. Lapeliai kai mato te yra gana pigūs; visiems prieinami. Užsakymus siųskite: R. Mizara, 1009 No. State St., Chicago, Ill.

P. S. Siunčiant užsakymus, būtinaisiškiu reikią siųsti ir pinigai.

R. M.

Trumpmenos

Ar visi mūsų Sekcijos Distriktų komitetai darbuojasi? Jei ne, tai kodėl? Tiesa, kai-kur atsakanti distriktų komitetai dar neįkūrta. Bet įkurtieji privalo darbuotis.

Pittsburgho ir Philadelphia distriktuose kuriasi panašūs komitetai. Laukiame gerų pasekmių.

Draugai, nekaltinkit CB. sekretoriaus del nekurių nepasitenkinimų "D. W." administracija, bei kuria kita įstaiga. Atsitikimų būna, kad draugas kreipiasi prie kurios kitos Partijos įstaigos (per CB. sekr. arba tiesiai), iš kurios negauna teigiamo ir greito atsakymo. Dažnai draugai pyškina laiškus CB. sekretoriui kaltindami jį. Čia ne CB. sekr. kaltė. Jis išpildo, kas būna reikalaujama.

"Daily Workerio" administracija yra nauja. Viskas reikia tvarkyti, derinti. Neįstabu, jei vienam-kitam draugui ne viską greit ir gerai išpildo. Su laiku viskas įeis į normales vėzes.

"Daily Workerio" pastaruoju laiku gauti šeram aplikantų vardai bus paskelbta "V." greit. Šerai baigiami spausdinti. Jau seniai jie turėjo būti gatavi, bet spaustuvė suvėlavo. Su ta diena, kai tik šeis išspausdos,—siuntinėsimė.

* * *

Angliško dienraščio vėjus prasidėjo iš vakarų, bet "Vilnies" sekantis vėjus išrodo rytuose grupuojasi. Draugai iš New Yorko rašo, kad ten dideliu entuziazmu ruošiamasi prie šio darbo. Matysim!

R. Mizara.

V. VOROVSKIS, kurį Lozannoje, Šveicarijoje nušovė fašistas Conradi, metai laiko atgal.

"Vilnies" Vėjus ir ADP. LS. Nariai

Kad "V." skaitytojų gavimo vėjus yra reikalingas, to niekas nebandys užginti. Visi — bent darbininkų klasės — la'kraščiai daro panašius pasiryžimus gavimui naujų skaitytojų. Mums turi rūpėti klausimas paties sekmingumo šio vėjus. Kaip veikti, kad mūs organas gautų kuodaugiausią naujų skaitytojų? Būdų yra daug, bet tinkamesniais ir visur pritaikomais galima pažymėti šie:

1) Kiekvienas susipratęs darbininkas, ar jis yra darbietis ar ne, privalo pasistengti užrašyti "Vilnij" tiems, kurie seniau rūgojo, kad laikraštis yra perbrangus.

2) Kiekvieno darbiečio pasiryžimu turi būti ėjimas stuba nuo stubos ir rinkimas naujų skaitytojų.

3) Kiekvieno darbiečio uždaviniu turi būti užrašymas mažų-mažiausiai 2 nauji "V." prenumeratoriai laike vasario mėnesio.

Bet dar neviskas. Reikią imti domėn ir tas faktas, kad mes turim ne tik narius, bet ir kuopas, kurios taipgi, kaip tokios, gali nemažai pajėgos įpylti šio vėjus mašinos inžiną. Koku būdu kuopos gali prisidėti? Štai pavyzdys. Viena darbiečių kuopa (dabar dar nesakysiu kuri) nutarė, kad kiekvienas jos narys privalo gauti per vasario mėnesį mažiausiai 2 skaitytoju. Kuris to negaus — užsimokės pabaudos \$5. Taipgi skaitytojai turi būti ne nariai ADP., bet nau-

ji; pašaliniai skaitytojai. Be abejo, kad iš tos kuopos vienas smarkiausias draugas arba draugė bus dovanos laimėtoju.

Kodel negali panašiai pasielgti ir kitos mūsų kuopos. Yra ir kitokių būdų vėjus rymui smarkyn šio darbo.

V. KAPSUKAS:

LKP. Plėtojimosi Etapai

Siemet mūsų partija švenčia 5-metines sukaktuves. 5 metai—tai nedidelis laikotarpis. Per 5 paprastus metus vargu gali subręst kokia-nors partija, ypatin-gai nelegalė partija. Vienok 5 tokie audringi metai, kuriuos mes pergyvenom,—tai labai daug: per tuos 5 metus Lietuvos daly du kartu buvo įvykdinta revoliucinė darbininkų ir vargingųjų sodiečių valdžia—1919 m. pradžioj ir 1920 m. vasarą; per tuos 5 metus mes buvome didelio tarp-tautinio ir Lietuvos revoliucinio judėjimo kilimo ir puolimo liudininkai. Dabar vėl mes įeiname į naujo kilimo laikotarpį, ir kartu mūsų partija žengia į naują etapą.

Ikišiol mes perėjom du etapu. Pirmasis—tai buvo nuo mūsų partijos užgimimo iki didžiojo krizio (nuo 1918 iki 1921 m.); antrasis—nuo to krizio pripažinimo maž-daug iki paskutinio CK. plenumo (1921—1923 m.); ir pagaliau, dabar pradėdam trečiąjį etapą.

Pirmasis etapas—tai buvo LKP. kudi'kybės dienos. J tvėrėsi iš visiškai žalios medžiagos, dažniausia ne-perėjusios jokios kovos ir partijos mokyklos, neturėjusios jokių tradicijų. Tiesa, daugelis pirmųjų mūsų partijos organizacijų tvėrėjų buvo buvę Rusijoje, perleidę ten audringuosius 1917 m., vienok kiek aktyviau jų kovose nedalyvavę. Tai buvo paprasti eiliniai darbininkai, dalyvavusieji revoliucijos kovoj daugiau revoliucinio upo pagauti, o ne kaipo sąmoningį bolševikai. Suprantamas daiktas, kad, ir Lietuvon sugrįžę, jie negalėjo tos sąmonės įnešti. Pačioj Lietuvoj stambiosios pramonės proletariato tuomet jokio nebuvo. Kas buvo prieš karą, tai karo metu daugiau ar mažiau suspėjo deklastuotis. Vienok nepasitenkinimo vokiečių akupacijos metu buvo daug, užtat pradėjus tvėrtis 1918 m. Lietuvos komunistų organizacijai, dėjosi prie jos ne tik darbininkai, bet ir daugelis smulkių savininkų, ukininkų ir net inteligentų. Jie dėjosi prie jos ne kaipo komunistų partijos, kuri skelbė proletarių revoliuciją ir proletariato diktaturą, bet kaipo prie vienintėlės tuomet Lietuvoj revoliucinės partijos, kuri skelbė griežtą kovą vokiečių okupantams ir žadėjo visišką išliuosavimą iš smugelninkų, dvarininkų ir buozių vergijos. Užtat ir buvusieji LSDP. nariai taip lengvai prie jos prisidėjo.

Da labiau pradėjo dėtis prie jos įvairūs gaivalai, kuomet buvo paskelbta Sovietų valdžia. Komunistų partija pasidarė tuomet valdžios partija, ir tai trukė j ją dažnai net ir visiškai svetimus jai gaivalus, kurie ieškojo per ją savo asmeninių tikslų patenkinimo; kartais stoji j ją atskiri as-

Argi mūs pačios kuopos negali paskirti iš savo izdo keletos dolerių dovanoms tam draugui, bei draugei, kuris "subytis" visus kitus skaitytojų gavime? Labai lengvai gali!

Todel prie darbo, draugai!

Jeigu mes tiek daug pasidarbavome del "Daily Workerio", tai ką tai reiškia padirbėti keletą, keliolika vakarų savo organui "Vilniai".

R. Mizara.

mens ir kontrrevoluciniiais politiniais tikslais vedini (tokį pobūdį mūsų nuomone turėjo V. Požėlos įstojimas į L ir BKP). Ir nebuvo tvirtai susirūšusio, turtingo patyrimu ir teoretinio komunistinio išsilavinimo branduolio, kuris būtų galėjęs tokiomis sunkiomis politinėmis ir ekonominėmis sąlygomis, visiškai sunaikintą okupantų ukį paveldėjus, tinkamai vadovauti darbu ir vesti partiją ir sovietų valdžią tiesiu bolševizmo keliu. To rezultatai tuoj pasirodė—da sovietų valdžiai tebesant Vilniuj, 1919 m. pradžioj, ir da labiau sovietų valdžią nugalėjus baltiesiems lenkams ir lietuviams, su vokiečių, francuzų ir anglų pagelba. Bet da labiau tai pasirodė 1921 m., kuomet po nepasisekusio Raudonos Armijos puolimo ant Varšavos prasidėjo Lietuvos darbininkų, vargingųjų sodiečių ir kareivių nusivylimas. Stiprus buozių valdžios smugiai revoliucinėms darbininkų masėms—kratos, areštai, žvėriški kankinimai ir šaudymai, klesinių profsajungų ir kitų organizacijų smaugimas—atnešė tuomet valdžiai pageidaujamų vaisių: prasidėjo bėgimas iš partijos ir profsajungų, darbininkų masių apatija, išdavinėjimai, vadovaujamų organų blaškimas, žodžiu, prasidėjo tas, kas galų gale buvo pripažinta partijos ir profsajungų kriziu.

Krizis buvo pripažintas 1921 m. vasarą, ir nuo to laiko prasideda antrasis LKP. etapas. 3-sis LKP. suvaziavimas priėmė tezius, kuriuose nuodngniai buvo išaiškintos krizio priežastys ir nurodytos priemonės kovai su juo. Paminėtinė krizio priežastis buvo —partijos pasidavimas, del minėtuju aukščiau priežasčių, smulkiosios buržuazijos įtakai ir jos atsitolinimas nuo darbininkų masių ir kasdieninės jų kovos. 3-jo suvaziavimo buvo priimta visa eilė nutarimų kovai su tais nukrypimais.

Prasidėjo kova. Bet pasirodė, kad daug lengviau priimt nutarimai, negu jie gyvenime įvykinti. Tė priežastys, kurios tam tikrą antspaudą uždėjo ant LKP. nuo pat jos susitvėrimo, veikė ir toliau. Buvo begalo sunku jos nugalėti Lietuvos sąlygose, kur ikišiol nėra kiek didesnių pramonės centru, darbininkų masės išblaškytos po visą šalį, klaidinamos demagoginės Darbo Federacijos, viliojamos žemės reforma ir terorizuojamos krikščioniškos žvalgybos.

1922 metais 1921 metų krizis da pasigilino giliu organizaciniu krizu. Organizaciniai bolševizmo principai, kurie RKP-oj tokią didelę rolę lošė, reikia pasakyti, da ikišiol kai-kurių mūsų darbininkų nėra nuodugnai suprasti ir da ma-

žiau gyvenime įvykinti. Buvo momentas 1922 m., kuomet vadovaujamas LKP. centras, išsklaidytas įvairiose vietose, kurioms sunku buvo susisiekti, greit visiška negalėjo vadovaut partijos darbu. Jo nutarimai svarbiausiais klausimais galėjo but priimami dideliu pasivėlinimu, arba net ir visiškai nepriimami. Vietos organizacijos pradėjo visiškai krikti. Tuo tarpu, kaip parodė rinkimai į pirmąjį Seimą (1922 m. rudenį), dirva darbininkų ir net kareivių tarpe buvo gera. Reikėjo griebtis griežtų priemonių vadovaujamo organo reorganizavimui. Galų gale tai pavyko, nežiurint protestų ir disciplinos laužymų iš vieno, antro atsakomo draugo pusės. Susidarė vadovaujamas organas, viena mintim vedamas. Partija pradėjo įeiti į normales vėzes. Pradėjo atgyti darbas vietose ir tvirtėti jų ryšiai su centru. Atsirado stipresnių ryšių su darbininkų masėmis. Po metų laiko nuo partijos spaustuvės žlugimo, nežiurint didžiausios reakcijos siautimo, vėl buvo įkurta Lietuvoj slapta partijos spaustuvė, ir tikrai bolševikiškai pradėjo varyt savo darbą. Buvo sutvertas teorijos CK. organas "Komunistas", kurio įtaka pradėjo žymiai augti...

Tuo budu praėjusį pavasarį jau galima buvo konstatuoti LKP. darbo pagerėjimas. Ji jau pradėjo nugalėti taip ilgai kamavusį ją krizį. Įvykęs rudenio CK. planumas jau galėjo konstatuoti krizį visiškai išgyventą esant. Tai duoda mums galimybės kalbėt apie trečiojo etapo pradžia. Vienok ne tikta: tas.

CK. plenumas, apie kurį čia eina kalba ir kurio nutarimai tilpo "Komuniste", yra svarbus ne tik minintu konstatavimu, bet da labiau tais nutarimais, kuriuos jis priėmė. Mes paliekame čionai nuošaly nutarimus organizaciniiais klausimais, kurie turi didžiausios reikšmės visam tolimesniai LKP. darbu. Pažymėsimė tikta, kad juos priimdamas LKP. CK. plenumas atstojto tvirtais Kominterno pamatais. Mes norime ypatingai pabrėžt čia kitus begalo svarbius klausimus, kuriais buvo užsiėmęs mūsų plenumas ir priėmė tam tikrus tezius. Tė klausimai—tai einamojo momento klausimas, tautinis klausimas Lietuvoj ir valstiečių klausimas. Kuomet buvo priimti pamatan šiais klausimais viso plenumo vienu balsu atitinkami teziai, mes galėjom pasakyt: dabar mūsų partija darosi tikra bolševikų partija! Ir tai yra teisybė: tik dabar, šio plenumo nutarimais duoda mums tikrai bolševikiškus atsakymus į svarbiausius dienos klausimus, neminint organizacinių klausimų.

(Pabaiga kit. num.)

Dr. C. K. ČERYŠ
(CHERRY)
Dentistas.
Perkėlė savo ofisą į naują vietą 4454 So. Western Avenue (kamp. 45 St.) Chicago, Ill. Tel. Lafayette 3415
Valandos: 3 po pietų iki 9 vak.
Subatoms: 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlioms: 10 iki 12.

Dr. SERNER O. D.
Lietuvis Akių Doktoras.
3333 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Val. nuo 3 iki 5 ir nuo 6 iki 9
Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
—Telephone—
Boulevard 2160
—Valandos—
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas.
X-Spinduliai.
2201 W. 22nd St., Chicago, Ill. (kampas So. Leavitt St.)
Phone Canal 6222
Val.: nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 8 v.
Nedėldieniais: nuo 10 iki 12 diena
Rezidencija: 3114 W. 42nd St.
Phone Lafayette 4988

Dr. A. J. BERTAŠIUS
(BERTASH)
Gydytojas ir Chirurgas.
3464 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Ofiso valandos: 1 iki 3 ir 6 iki 8.
Nedėldieniais: nuo 9 iki 11 ryte
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija: 3159 S. Union Ave.
Tel Yards 1699.

Dr. V. A. Šimkus
Val.: 10-12 ryte; 1-3 po pietų;
6-9 vak. Nedėldieniais 10-12.
Telefonas Boul. 1401
Nakties tel. Canal 2118
3315 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. MONTVID
Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St., Chicago
Valandos: 10-12 r. Ph. Central 8066
1824 WABANSIA AVE.
Val 6-8 vak. Ph. Humboldt 1098
Rezidencijos Tel. Kedzie 7915

Dr. M. T. STRIKOL'IS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

Dr. J. KULIS
Lietuvos Gydytojas
Telephone Yards 1532.
Valandos: 9 iki 12 A. M.
nuo 6 iki 9 P. M.
ir Chirurgas.
3259 So. Halsted St.,

Tel. Canal 2118
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
1900 So. Halsted St., Chicago.
Ofiso valandos: nuo 10 iki 12 d.
nuo 5 iki 7 vak.
Rezidencija: 4191 Archer Ave.
Valandos: 2 iki 4 po piet.
Tel. Lafayette 0098

Telefonas Boulevard 1939
Dr. S. A. Brenza
CHIRURGAS
Val.: 9 iki 12; 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare.
4608 S. Ashland Ave. Chicago.
(Netoli 46-tos gatvės)

Phone Boulevard 9693
Dr. A. A. ROTH
Gydytojas ir Chirurgas.
3335 So. Halsted Street,
Val. 10 iki 11 ryto; nuo 2 iki 3;
nuo 7 iki 8 vak.
Nedėldieniais nuo 10 iki 12.
Res. 4020 W. Jackson Blvd.
Tel. Van Buren 0294

Dr. Helen M. Wisnow
Lietuvė Dentistė
2137 South Cicero Avenue
(Arti Douglas Elevator)
Ant antrų lubų, room 5.
Tel. Cicero 5526.
Valandos: nuo 9 iki 12 ryte; nuo
1 iki 5 po piet; nuo 6 iki 9 vak.

Dr. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
4193 Archer Ave.
Phone Lafayette 6061
Valandos. nuo 9 iki 9.
Septintadieniais: nuo 9 iki 12.

Dr. P. G. LUOMONS
Lietuvis Dantų Gydytojas
X-Spinduliai.
2201 W. 22nd & So. Leavitt St.
Tel. Canal 6222. Chicago, Ill.
Val.: 9—12 ryte; 1—5 po pietų;
6—9 vak. Ned. pagal sutartį.

KORESPONDENCIJOS

PHILADELPHIA, PA. Liberalų prakalbos.

Sausio 27 d. Philadelphia Young Democracy, liberališka organizacija, buvo su rengus prakalbas delei "The Nation" redaktoriaus Oswald Garrison Villard, kuris kalbėjo apie Europą ir, kaipo liberalas, pasakė neblogą spycių į apie 2000 klausytojų. Jis, kaipo ats-tovas vidurinės "klasės", smulkiosios buržuazijos, apgailestavo, kad vidurinės klasės padėtis šiandien Euro-poje labai bloga. Taipgi jis pažymėjo, kad Europoj jokios taikos buti negali, nes šiandien apginkluotų jaunų vyrų Europoj randa-si daugiau visu miliona, ne-gu jų buvo prieš 1914 m, o tas neveda Europą prie tai-kos. Jis pranašavo, kad greitai laiku turės kilti ka-ras tarpe Francijos ir Ang-lijos, kuris gali buti daug baisesnis už praitą impe-rialistinį karą. Pripažino, kad demokratijos šiandien niekur nėra; visur valdo diktatura. Išgyrė Anglijos darbiečius — MacDonalda, Snowden, kaipo kovotojus už darbininkų reikalus ir jis deda viltį, kad MacDo-naldas sušauks pasaulinę konferenciją, kad apeiti prisiartinantį karo pavojų. Pagyvensime, pamatysime, kiek bus grūdų iš tų pelų. Jo nuomone, jeigu greitai laiku nebus sušaukta kon-ferencija išdirbimui naujos taikos, kurioje turėtų daly-vauti ir Sov. Rusija, o pa-laidota Versalės taika, tai Europa subyrės į šmotus bile dieną, nes padėtis su kiekviena diena ten blogė-ja.

Po prakalbų jis, žinoma, gavo galybę klausimų ir kiekvieną atsakinėjo. Vienas klausimas buvo: Ar del mirties N. Lenino neįvyks kokių nors permainų Rusi-joje ar Europoje. Kalbėto-jas atsakė, kad nieko pana-šaus. Ar atakuoja Francijos komunistai reakcingę Poin-care politiką parlamente? Kalbėtojas atsakė, kad visu smarkumu; "Ruhr okupaci-jos klausime Franc. komu-nistai veikia bendrai parla-mente su socialistais ir li-beralais. Užėjus man kom-unistų spauštuvę, kur iš-eina dienraštis "Le Huma-nite", aš sužinojau, kad vien-s milijonas kopijų spaus-dinama kiekviena diena to laikraščio. Mano supratimu, tai milžiniškas skai-čius, ir komunistai Franci-joj turi didelę įtaką, nors Partija jau taip ir nėra di-delė."

Na, o mūsų smalviriai aiškina, kad komunistų ita-ka smunka, kuomet ir libe-ralai pripažįsta, kad ji didė-lė ir auga su kiekviena die-na.

Tautininkų prakalbos.
Sausio 20 d. liet. muzik. svetainė kalbėjo nauji uba-gai, kurie tik ką atvyko iš Lietuvos gaudyti dolerių. — K. Marciulionis ir V. Ba-naitis. Apie turinį jų kalbų neapsimoka nė laikrašty vietos užimti. Atgiedoję savo meliodiją apie Nemu-no krantus, kankles ir visus kitus "didvyrius", kurių šiandien nėra, leidosi su kepurėmis žvejoti dolerių. Bet praėjo tie laikai, kada tautininkai gavo dolerių nuo liet. darbininkų. Nors prašė neva apšvietai, Liet. universitetui, bet klausyto-jai pinigų nebeduoda, šakydami, gana apgaudinėjote, bet kadangi svetainėje ra-dosi keletas "selsmonų" Lietuvos buožių bonų ir ke-

li spekuliantai ir selsmanai įvairių tautiškų nubankru-tijusių bendrovių, pas ku-riuos matyti dar yra užsili-kę įvairių kamišinių, tai tie savo vienminčiams sudėjo po \$10 ir po \$20. Tokiu bu-du sukrapštė apie šimtinę. Žmonių buvo apie 100. Tautininkų augimas į kup-rą ir čia labai aiškus. Pora metų atgal tukstančius gau-davo, o dabar niekas nenori nei patarnauti aukų rinki-me. Patys turi ubagauti.

Norėdami tautininkai pa-sirodyti, kad jie dar ką ži-no, pasigyrė, kad žino Lie-tuvos įstatymus ir kam bus kas neaiškus, klauskite. Bet ir čia nudegė, kuomet gavo tris klausimus. Pradė-jo aiškinti, kad visų įstaty-mų nepažįstą, o žiną tik da-lį įstatymų apie žemės re-formas.

Paprašė dar pinigų, nie-kas neduoda; taip ir užbai-gė savo deklamacijas.

J. Zanavykas.

Darbininkų Partijos lo-kalo koncertas atsibuvo 26 sausio, Eagles Temple sve-tainėj.

Ant plakatų buvo gar-sinta koncertas ir šokiai, bet tai netikėtai komisija turėjo permąstyti visą pro-gramą, kadangi mirė drg. N. Leninas, garsus viso pa-saulio revoliucijos vadas, tai buvo neparanku turėti balių. Pirmininkas paaiški-no, kad kurie atėjo tik ant šokių, tie panorėjus gaus pinigų už įžangą atgal. Bet tokių neatsirado.

Publikos buvo apie 300. Programas susidėjo iš orkestros ir solų. Pirma, ork. griežė laidotuvių mar-šą; publika sustojo. Taipgi dr-gė M. Vaidžiulienė su-dainavo solo. Lucy Erbe-solo. Ant užbaigos orkestra užgrajino Internaciona-lą.

J. Stasiukaitis.

BROOKLYN, N. Y.

FSR Konferencija.

Nedėlioje, 27 sausio, įvyko FSR konferencija. Nors FSR buvo suorganizuota tei-kimui pagelbos Rusijos ba-duoliams, bet dabar, kuomet Rusijos draugams ne-taip labai reikalinga pagel-ba, o Vokietijos darbinin-kai badauja, šis komitetas nusprendė eiti į pagelbą ba-daujantiems Vokietijos dar-bininkams.

Į šią konferenciją nepa-rasta: daug delegatų pribu-vo nuo įvairių vokiečių draugijų. Delegatų išviso buvo 205.

Atidarius konferenciją pakviesta raportuoti iš na-cionalo komiteto draugą Kruse. Kadangi d. Kruse tik sugryžęs iš kelionės po Rusiją ir Vokietiją, jis pa-pasakojo daug žingeidių da-lykų. Jam buvo labai smagu žūrėti, kaip Rusijos žmonės dar ir dabar dalino-si FSR pasiūstais drabu-žiais ir kitais dalykais. Jis pabriežė, kad Rusijoj badas buvo tai gamtos nesula-ko-mas įvykis, kuomet dabar-tinis badas Vokietijoj yra grynai klasinis. Vokietijoj turčiai turi užtektinai ką valgyti, tik beturčiams ba-das. Rusijoj po bolševiku valdzia darbininkų podėtis eina geryn ir geryn, g: Vo-kietijoj po social-demokra-tų valdzia darbininkų padė-tis eina blogyn ir blogyn.

Drg. Weinstone raporta-vo nuo FSR. lokalo komi-teto. Davė finansinį rapor-tą, nurodantį, kiek pinigų suplaukė ir kur visi padėta. Prašė delegatų į tai atkre-p-ti atydą, ypatingai todėl,

kad žydų "Forwards" ir vėl pradėjo melus skleisti. Pranešė, kad iki šiol jau surinkta Vokietijos darbi-ninkams \$2,244.32.

Priimta trys rezoliucijos. Viena apie dabartinį reika-lą šelpti Vokietijos darbi-ninkus, antra reikale bend-ro veikimo su žydų pagel-bos komitetu šiame reikale ir trečia reikale pripažini-mo Sovietų Rusijos.

Nutarta nustatyti "kvo-tą" iki \$100,000, kurią sten-gsimės surinkti New Yorke. Nutarta laikyti delegatų konferencijas sykį į tris mė-nesius. Išrinkta 10 draugų į lokalo pildomąjį komite-tą ir priskirta senieji sekci-jų organizatoriai nuo 7 sek-cijų, tuomi P. K. sušidarys iš 17 narių.

Konferencijoj delegatai buvo labai entuziastiški ir jeigu taip ir ant toliaus dirbs, tai savo dalį sukelsi-me.

Norma.

OAKLAND, CAL.

IWW. unijos veikimas čia biskį rimtesnis, negu ki-tur, kur man teko matyt. Beveik pusė minėtos unijos narių pritaria komunisti-niam veikimui. Kiek patir-ta, tai juos patraukė tas Kominterno pasveikinimas jų streike Pacific pakraš-tyj. Tuli sako: Draugiškas Trečio Internacionalo už-uojautos laiškas mūsų ko-voj su kapitalistais ir tulų komunistų parama duoda mums (IWW. nari-ams) suprasti, kad komu-nistai tai artimiausi mūsų draugai.

Jie čia turi svetainę. Ne-dėliomis laiko Atvirą For-umą įvairiais klausimais. Kai kada ir neblogų dalykų galima išgirsti, bet tankiai galima skaniai ir pasijuokti. Pavyzdžiui, tulas studentas kalba apie astronomiją. Už-baigus — klausimus duoda apie vieną didelę uniją. An-trą kartą kalba apie žemės išstoriją, o tie jo klausia apie vieną didelę uniją. Tre-čią kartą kalba apie žmo-gaus atsiradimą ir tt., o jie ir čia klausia apie tą pa-čią uniją. Žinoma, kalbėto-ją išvaro iš kantrybės ir jis buna priverstas juos pava-dinti tos unijos fanatikais.

Subatomis laiko šokius. Kad esti uždyką įžangą, tai publikos susirenka. Tuli iš jų neturi nei apatinių drabu-žių, tik "overauzemis" prisidengę "griešną" kuną. Didžiama jų atrodo labai suvargę, apdriskę. Vienam jų paprašus nikelio nusipir-kimui "donacy", turėjau progą paklausti, kodėl jie taip suvargę. Gavau atsa-kymą, kad suvargo beves-dami streiką Pacific pakraš-tyj. Streikavimo tikslas: politinių kalinių paluosavi-mas iš kalėjimų, kuriuos kapitalistai įsugrūdo ten ir už panaikinimą krimina-lio sindikalizmo įstatymo. Nežiurint, kad jie suvargę, bet turi energijos diskusuo-ti. Rėkia, rodo visą pasau-lį sukritikuos.

Turiu duoti jiems kredi-tą už platinimą literatūros. Mums, darbiečiams, reikė-tų imti iš jų pavyzdį tame darbe.

AD. Partija taipgi rengia lekcijas kas nedėdienio va-karą (savo svetainė, 225 Valencia St., San Francis-joj). Esti ir labai gerų lek-cijų. Tik žmonių nevisada daug susirenka. Reikėtų la-biau lankyti.

Pasklydus žinioms apie drg. Lenino mirtį, tuli laik-raščiai net paveikslą jo idė-jo.

Oaklande sudegė seniau-sia mokykla. Laikraščiai (Seka ant 7 pusl.)

Borden's

IŠGARUODINTAS PIENAS

nekainuoja daugiau kaip kiti paprastos rūšies pi-enai, bet turi už savęs tyrumo, šviežumo ir gerumo gvarantiją, kurią Borden palaikė nuo 1857.

Kepime kur reikalaujama smetona, var-tokit neatskiestą. Tokiu budu turėsit gardžius maistingus valgius pigia kaina.

Vienas iš parankumų vartojime Borde-no Išgaruodinto Pieno yra, kad galit pirkt bile skaičių blėšinių ir turėt vartojimui kada norit. Nesurugs atdaroje blėšinėje, nepaisant koksai oras.

Laikykite pieną ant ledo, jei atdaras Lordeno Išgaruodintas Pienas yra leng-viau už'aikomas negu paprastas pie-nas, bet visgi nebuna šviežus per ilgą la-ką po atidarymui blėšinės.

Vartokit Bordeno Išgaruodintą Pieną vietoj brangios smetonos kavai. Yra geresnis negu pienas ir pigesnis negu smetona.

Del paprasto kepimo su pienu, atskies-kit Bordeno Išgaruodintą Pieną lygia dalimi vandens ir vartokit kaip pieną.

Jei norit dažnot kaip kept su Bor-deno Išgaruodintu Pienu, išpildy-kit kuponą, paženklinant kokias pamokas norit ir mes pasiūsim vi-sai dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York.
Chicago Ofisas: 510 N. Dearborn St.
Telefonas: Dearborn 3105

KUPONAS.		
Duona	Saltakošė	Pajai
Saldainės	Mėsos	Pudingai
Žuvis	Pyragai	Sriubos
Vardas		
Adresas	(Lithuanian)	10

"VILNIS"

(The Surge)

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY.

Published Every Tuesday and Friday by the Workers Publ. Ass'n, Inc.
2513 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Tel. Victory 6613

Subscription Rates: One year \$3.00; six months \$1.75;

Chicago and Foreign countries \$3.50. Copy 5c.

Advertising rates upon application.

Federuotos Spaudos narys.

Entered as second-class matter June 12, 1920, at the Post Office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

VERTA PAGALVOTI

Mainierių unijos konvencija, kuri jau antra savaitė tęsiasi Indianapolyj, turėtų būti vienas svarbiausių šios šalies suvažiavimų buvusių pastaraisiais metais. Mainierių unija turi virš pusę milijono narių. Ta pusė milijono lošia neapsakomai svarbią rolę šalies gyvenime. Juk jie gali sustabdyti šalies industriją, sulaukyti traukinius ir dirbtuves, užšaldyti šalį per kelis mėnesius. Ta pusė milijono suaugusių vyrų dirba labai svarbų darbą. Ir jie yra organizuoti į vieną uniją. Jie yra didelė spēka, galinti vienu užsimojimu sustabdyti industriją, arba pasukti ją greičiau.

Bet su mainieriais šiandien neskaitytoma kaip su dilede spēka. Kapitalistų spauda net ir pačiame Indianapolyj nedaug kreipia atydos į tą milžiniškos unijos suvažiavimą. Milionierių divorsai, aktorių meilės "skandalai" ir paprasti kasdieniniai, kriminališki atsitikimai užima daug svarbesnę vietą kapitalistų didlapiuose, negu tšai milžiniškas suvažiavimas.

Deiko taip yra? Deiko visai nekreipiamą domę į tą didžiulę spēką dargi tada, kuomet mainierių gyvenimas darosi blogesnis ir blogesnis, kuomet bedarbė, sunkios darbo sąlygos, didelis išnaudojimas verčia juos judinti savo spēkas, kovoti ir ta milžiniška organizacija gali padaryti didelio nesmagumo išnaudotojams, kapitalistų klasei?

Kas žino, kokie žmonės yra tos unijos viršūnėse, juo labiau, kas turėjo progos matyti kaip vedama šita konvencija, lengvai atsakys į šį klausimą. Kapitalistai jaučias saugus, kuomet, p. Lewis, jo kolegos Murray, Green ir kiti valdo tą uniją. Šitie vyrai visai nesiskaito su unijos narių reikalais, nepaiso jų teisių. Jie prisiamdę kelis šimtus "organizatorių", kurių visas darbas, tai daboti, kad niekur nepasirodytų pasipriešinimas Lewis'ui. Kiekvienas pasipriešinimas unijos biurokratams, žiauriausiai persekiojamas. Howat, Myerscough, McLaglan ir kiti žymesni darbuotojai, kurie neina su Lewisu, bet stoja už unijos narių reikalus, prašalinti. 14 ir 26 distriktams atimta čarteriai, prašalinta jų narių išrinkti viršininkai, o uždėta "provizionaliai", paties Lewis'o viršininkai, kurie nieko nepaiso, tik savo pono, mokančio jiems rėbią algą.

Gyvenimas nuolat blogėja ir blogėja, kad gerinti savo narių būvį, kuomet degantis reikalas organizuoti neorganizuotus angliakasius, tai ponai viršininkai svarbiausiu darbu laiko kovą prieš komunistus, ir prieš visus progresyvius mainierius. Jie išleido virš \$27,000 pirkdami melus, šmeištus iš tūlo nusususio reporteruko, — tuos raštus, už kuriuos pats kapitalistų laikraščiai nieko nedavė, nes tai buvo pigios rūšies melai.

Lewis visai nesiskaito su mainieriais ir jų atsiųstais konvencijon delegatais. Kada nepasitenkindami, kad jis su pagelba samdytų organizatorių "nusibalsavo" ir toliau samdyti organizatorius, o ne rinkti, kaip kad unijos nariai nori, delegatai pasipriešino ir kilo triukšmas, — Lewis pasiuntė juos į peklą.

Šioj konvencijoj daugelis delegatų, kurie dar pirmiaus kiek linko prie Lewiso, jau persitikrino, kad jam nerupi nei unija, nei jos narių gerovė. Daugelis jų labai nepasitenkino juo. Bet vien nepasitenkinimo nepakanka. Reikia darbo. Delto mainieriai turi eiti su Progresyvių Main. Komitetu, kuris turi gerą programą, kaip delei unijos tvarkos, taip delei gerinimo mainierių padėties.

IŠGVERIMAS

Imperialistinių valstybių valdžios pasižymi nevien apiplėšimu silpnesnių šalių žmonių, bet apvogimais savo šalies žmonių, taipgi suktybėmis ir parsiidavimais.

Francijos parlamente kilo skandalas. Iškilo aikštėn, kad Poincarės valdžia turi ryšių su grafteriais, vagiliais, prisiplėšusiais pinigų "atstatinėjant" karo sunaikintas apygardas. Poincarė negali išsiginti. Viskas, ką jis galėjo pasakyti jį smerkiantiems, tai kad ir Clemenceau kabineto rekordai nėra švarūs.

J. V. senate taip pat kilo didelis skandalas delei tūly ministerių ir senatorių parsiidavimo aliejaus magnatams. Albert Fall, buvęs vidaus reikalų ministru, kaltinamas paėmimo \$100,000 nuo aliejaus karalių. Laivyno ministeris Denby irgi įtrauktas. Dabar paaiški, kad buvęs Wilsono kabinete izdo ministeris McAdoo taip pat pridėjęs savo rankas prie to ir gavęs užtai kelis šimtus tukstančių dolerių. Ponas McAdoo, žinoma, teisinias, kad jis, kaip advokatas, gavęs už "legalų patarnavimą" tuos pinigus. Tan skandalan įtrauktas ir gen. prokuroras Daugherty, laivyno ministerio padėjėjas Roosevelt ir kiti. Jie kaltinami parandavojime aliejaus magnatams Teapot Dome aliejaus šaltinių, kurie buvo laikomi laivyno rezervui. Parandavota, žinoma, pusdykiai. Užtai aliejaus karaliai ribiai atsimokėjo ponams ministeriams.

Japonijos diet'e irgi kilo riaušės. Nors ten kol kas dar neiškilo panašūs dalykai, kaip Francijoj ir Jungtinėse Valstijose, bet ten taip jau kas nors negerai.

Abelnai išgverimas net ir didžiųjų kapitalistinių šalių valdžiose plėčiasi iki negirdėto laipsnio. Aukštosios valdžios įstaigos persisunkę pasipirkinėjimais, graftais. Karo metu priprato ponai ministeriai ir kiti valdininkai imti kyšius už visokius kontraktus, tai ir dabar nesiliau-

APŽVALGA

TURI SVEIKAS AKIS, BET NEMATO.

Aklų yra dvi rūšys. Vieni nemato delei to, kad jų akys nesveikos; kiti turi sveikas akis, bet nemato. Geriausiu pavyzdžiu pastarosios rūšies aklumo yra A. Žymontas. Tasai, amžinas kandidatas į dentistus, Grigaičio pastumdėlis imasi "Naujienose" aiškinti Amerikos darbininkų judėjimą. Ir apart kitų nesąmonių, štai kaip nušneka:

"Komunistai visai pasitraukė nuo scenos, vien tik dideliuose miestuose pasiliko jų 'barikados'."

Nematyti komunistų, kuomet jų Partija žymiai auga, leidžia didelį anglų kalba dienraštį ir visą eilę kitakalbų dienraščių, reikia būti aklesniu už aklą.

Ir dar tas mėmė imasi aiškinti darbininkų judėjimą.

MOKYKLA PAGERBIA LENINĄ.

Pagerbimui didžiojo darbininkų vado Lenino, Rand School'ė (New Yorke), laike Lenino laidotuvių, nuleido žemyn iki pusei stiebo savo veliavą. Amerikos Legionas delei to baisiai įnirto ir grumoja tai mokyklai. Socialistas A. Lee tuo klausimu Fed. Pressai pareiškė:

"Mes nuleidome savo veliavą atiduodami tinkamą pagarbą Nikolajui Leninui. Tiesa, buvo didelių skirtumų tarp šios mokyklos ir Lenino idealų. Bet dideliame mūsų nuliudime delei jo mirties, mes užmiršome tuos skirtumus ir tik atmenam Leniną kaip tvirtą revoliucionierių, kurisai pasventė savo gyvenimą kovai už laisvę."

Tiktai žiauriausi reakcionieriai, siela ir kūnu kapitalistams parsiidavę žmonės ir mizerna figurė, visai "save susieikvojęs" "Naujienų" redaktorius niekina tą didelį kovotoją už pavergtųjų laisvę, tą didį darbininkų vadą. Bet ir gerai, kad tokie nusigyvenę žmonės negiria Lenino. Nors tokio žmogelio kaip tas mizerna menševikų figura balsas nieko nereikia, bet visgi geriau, kad žmonės susiteršę visokiais šmugeliais, permirkę veidmainyste darbininkų mulkinimu, negiria tą didį darbininkų vadą.

FRANCIJAI GRĘSIA BANKRUTAS.

Profesorius Scott Nearing, žymus ekonomistas, žurnale "Liberator" rašo: "Moderninės imperijos finansinio smukimo yra trys laipsniai; pirmame laipsnyj bilos mokamos taksų jeigomis; antrame — mokamos paskolomis; trečiame — mokamos spaudinamais popieriniais pinigais. Anglija dabar yra pirmame laipsnyj; Francija jau baigia antrą laipsnį; Vokietija

jau veikia pabaigoj trečio. Kada trečias laipsnis visai pasibaigia, imperija nusbankrutuoja."

Francijos skolos žymiai auga. Prieš karą ji turėjo skolų apie 25,000,000,000 frankų. 1919 metais jau buvo virš 144,000,000,000 frankų. O 1923 metais pasiekė iki 430,000,000,000 frankų. Vadinas ir taikos metu skolos nesimazina, bet dar auga.

Francija išleidžia per metus 45,000,000,000 frankų: o jos jeigos vos siekia iki 23,000,000,000 frankų. Reikia žinoti, kad ji dar nemoka karo skolų Amerikai, neigi moka nuosimčių už tas skolas. Francija išleido (sakos, paskolino) virš 6,000,000,000 frankų Lenkijai, Lietuvai, Estonijai, Rumunijai, Jugoslavijai ir Čechoslovakijai — didinimui tų šalių militarizmo, tikslu, kad naudojant jas kaip įrankius būtų galima kontroliuoti Europą. Nearing toliau sako:

"Francija pasiekė galą virvės. Bėgiu dešimties metų ji skubiai nupuolė nuo tvirtai finansiniai stovinčios šalies, žymiausios kontinente, iki kranbuto bankruto. Kada ji persivers per krantą, traukdama Belgiją ir galbut Angliją su savim, Europos kapitalizmo pagrindas sugrūsus. Po to greit trupės ir patsai kapitalizmas."

ALGOS KYLA.

Nežiurint ekonominio krizio, kuris siaučia visose šalyse, Rusijos darbininkų algos kylo ir gyvenimas gerėja. Fed. Press korespondentė Gertrude Haessler iš Maskvos rašo:

"Čionai pasirodo interesingas palyginimas industrinio krizio pasekmių Rusijos ir kapitalistinių šalių tarpe. Statistikos, apimančios paskutinę pusę metų, nuo balandžio iki spalio (mėnesiai Rusijos industrinio krizio), rodo, jog abelnai dirbtuvių darbininkų algos visoj Rusijoj ir per tuos mėnesius pakilo. Dirbtuvių darbininkų algos Maskvoj spalio mėnesį buvo 10% didesnės, negu balandžio mėnesį. O Petrograde 16% didesnės. Produkcija per šiuos mėnesius taipgi paaugo, paaugo ir dirbančių skaičius. O kapitalistinėse šalyse industrinis krizis atleidžia daug darbininkų nuo darbo, sumažina jiems algas, prailgina darbo valandas ir sumažina produkciją."

Korespondentė taipgi nurodo, jog Sovietų įstatymai draudžia atleisti darbininkus nuo darbo ir laike krizio. Žinoma, delei to dirbtuvėse laike krizio atsiranda nuostolių, bet už tai darbininkams nereikia skursti bedarbo. O Sovietų valdžiai nepelnas rupi, bet darbininkų gerovė.

RUSIJA GERAI LAIKOS

Apie Rusijos finansinį stovį prof. Nearing rašo:

"Daugelyj vietų stebimasi iš Rusijos valdžios darbo. Ir štai klausiasi vienas darbininkas, priėjęs prie kito: "Ką darysim, jei ilgai taip bus? Kuom maitysimės, kuom apsigrengsim ir kur gausim pragyvenimui vietą, jei ilgai negausim darbo?"

pastovumo. Nei vienas studijuotojas ekonominio Sovietų valdžios pagrindą to nesisitebės — kaip tik priešingai, jis tai laikys natūra-

lingiausių dalyku pasaulij". Paskui jis nurodo, kad Sovietų Rusijos popieriniai pinigai turi didelį nuosimtių aukso rezerve.

Darbai Apsistoja; Vergai Nusimine

Kuomet eina darbai neblogai šioj šalyj, tai dirbančioji liaudis didelį didžiulio neatkreipia nė mažiausios atydos į tolimesnę ateitį, į juodą rytojų. Nenori nei pamislyti apie tai, kuomet ryt ar po ryt masės darbininkų bus paliuosuosios iš darbo ir jų šeimynos neturės pastogės ir neturės iš ko maitintis, neturės drabužių ir bus pavestos žiauriam likimui. Visai neatkreipia Amerikos rankpelnis atydos į tai, kad jis bus rytoj išmestas iš darbo ir vėl reikės eiti nuo vienos dirbtuvės vartų prie kitos nusiiminusiam, kad surasti kokį nors darbą, iš kurio galėtų kaip nors pusbadžiai pragyventi ir savo šeimyną užlaikyti.

Didelė dalis darbininkų mano, kad jei jie šiandien dirba, tai ir dirbs visados, kad tai jau bus "auksiniai laikai". Kuomet eina neblogai darbai, tai nē nebandyk prikalbinti prie darbininkų organizacijų arba unijų. Jei jie ir būtų siek-tiek priartiantys darb. judėjimui. Dar tankia: nuo nekurių gauni atsakymą: "Nagi tu priklausai ir ką gauni nuo jų. Dirbi tu ir aš už tokį pat atlyginimą" ir tt. O jau apie tas darbininkų mases, kurios toliau stovi nuo tikrojo darb. judėjimo ir kurios randasi po įtaka atžagareivių, tai jau prie tų prieiti negalima gerais dirbimo laikais. Į klasiniai susipratusių ir organizuotų darbininkų šaukiamus susirinkimus, kur buna aiškinama, svarstomi svarbiausi dienos iškilę klausimai, tos masės tylėjimu atsako, pasilieka nebylėmis, pamoja ranka.

Bet ar ilgai tie "aukso gerieji laikai" tebuna, ar ilgai tos darbo masės gal, taja darbymete džiaugtis?

Kuomet mes pažvelgiam visai į trumpą praeitį, tik apie dešimtį metų atgal, tai pamename, kad bedarbės atsikartodavo šioj šalyj daug rečiau, negu dabar. Mat da ir tuomet nebuvo taip išsitobulinus išdirbystės mašinerija, kaip kad dabar, ir neprigamindavo tiek daug gaminių į tokį trumpą laiką. Taigi, kuomet taip tankiai atsikartoją dabartiniu laiku bedarbės, veik į metus ir pusę ir da tankiau, tai rodos neturėtų rasti žmogaus darbininko, kuris galėtų užmiršti tuos blogus laikus, kuris negalėtų pamanyti, kad už trumpo laiko vėl jis bus atleistas iš darbo, ir pavestas žiauriam gyvenimo likimui.

Bet, vienok, da šiandien randasi masės žmonių, kuriuos nebando nė valandėlei protauti, pasirupinti savo gyvenimo likimu.

Šiandien jau atleidžiama šimtais, tukstančiais darbininkus iš darbavičių. Šiandien tos pačios masės žmonių, kuriuos negirdėjo šauksmo susipratusių darbininkų, kurios tik linksminosi, vaikščioja nuliudę, nuo vienos darbyvietės vartų prie kitos, negaudamos niekur darbo.

Ir štai klausiasi vienas darbininkas, priėjęs prie kito: "Ką darysim, jei ilgai taip bus? Kuom maitysimės, kuom apsigrengsim ir kur gausim pragyvenimui vietą, jei ilgai negausim darbo?"

Kasgi atsako į viršminėtus klausimus? Gal darbininkų masės mano, kad bažnyčia, demokratų ar respublikonų partijos, o gal nusidėvėjus Socialistų Partija, kuri pardavė darbininkų klasės reikalus?

Visai ne! — Atsako tiktai viena Amerikos Darbininkų Partija. Tiktai ji viena, be perstojimo, šaukia darbininkų mases, ar tai darbo laikais, ar tai nedarbo, ir aiškina, kokiais budais, dirbančioji liaudis galės tą viską igyti ant visados, t. y. maito, drabužių, pastogės; ir kitas visas gyvenimui reikmenis. O budai išgavimui geresnių gyvenimo patogumų, prašalinimui dabartinių bedarbių, tai stojimas į revoliucinę Amerikos Darbininkų Partiją, nes tik ji yra tuom vadu, kuris veda tiesiu keliu darbininkų klasę prie pasiluosavimo.

Darbininkų organizacijos, kuri gina tikrai masų klasės reikalus, mes darbininkai neturėtume niekuomet užmiršti ar tai mes dirbame ar nedirbame. O ypatingai, kada mes dirbame, tai tuomet daug daugiau progų budavoti revoliucinę organizaciją prisidedant su finansine parama.

Taigi visi darbininkai, kurie da šiandien dirbame, ar nedirbame, prie rėmimo Amerikos Darbininkų Partijos, prie platinimo tarp masių jos spaudos, kaip įrankio kovoj už pasiluosavimą, prie didinimo jos raudonojo avangando!

Lietuvos Žinios

RENGIAMA MINISTERIŲ KRIZIS.

Kaunas 23, 1, 12. Sąryšy su dabartinio ministerių kabineto pirmininko pono Galvanausko duotais pasižadėjimais kas link Klaipėdos ir Nemuno neutralizacijos ir ačiu kademy noru atsikratyti nuo įkirių klapčiukų — liaudininkų skubiai rengiamas ministerių kabineto krizis. Nauju ministerių kabineto pirmininku numatomas kunigas Krupavičius, užsienio reikalų ministru — kunigas Jurgutis, finansų Pr. ir Pram. — Karvelis, kuris dar tik šiomis dienomis yra baigęs pasituli kunigo gspadinę savo mokslus.

Mauras atliko savo darbą — mauras nereikalingas. Analoginiai pasielgė ir kadėmai su savo klapčiukais liaudininkais. Liaudininkas vidaus reikalų ministeris p. Zalkauskas jau ganėtinai priareštavo, prikankino, priplakė ir išprovokavo darbininkų ir valstiečių dabar jis kademams nereikalingas, jis gali pasilsėti, o jo vietą dabar galės užimti Panemunės klebono zakristijohas, bent pastarajam dabar nebus reikalo po liaudininko ministerio pono Zalkausko padarytų operacijų mądytis nekaltų žmonių kraujuose ir ašarose.

Lietuvos Aras.

"Fir" fabrike (Laisvės al.) dirba apie 40 darbininkų. Iš jų 5 vyrai, kitos moterys. Darbo sąlygos tokios pat, kaip ir kituose fabrikuose.

S. S. Respublikų Sąjunga

Vištvanagis.

SIBIRAS.

Beveik visi lietuviai (žinoma, ne iš tų, kurie Amerikoje gimę) Sibirą persista- to sau kaip ašarų klonį, kaip kančių vietą. Kiek se- niau žmogus išsiųstas Sibi- ran skaitėsi amžinai dingu- siu. Todel kiekvieną šiur- pulys apimdavo Sibirą pa- minėjus.

Tame buvo pusėtinai ir teisybės, nes nesant per šį kraštą pravestų geležkelių iki kol žemės keliais atva- rydavo į kokią nors Sibiro vietą žmogų, jis nepaprastai prisikankindavo.

Atsiųstieji laisvam čia ap- sigyvenimui (na vo noje posilienije), kaip negau- nanti nuo valdžios jokios pašelpos ir nesant jokios pramonės iš pradžių gauda- vo išalkti o ir šiaip skurdo nemažai datirdavo.

Nevienas taipgi, nuo žvė- rių arba ir žmonių gana pa- našių į čionykščius žvėris, be laiko gavo galą.

Bet daugelis, netik iš tar- po ištremtų luosam apsigy- venimui, bet ir katarginių pavargdavo iš pradžių, pas- kų gerokai pralobdavo.

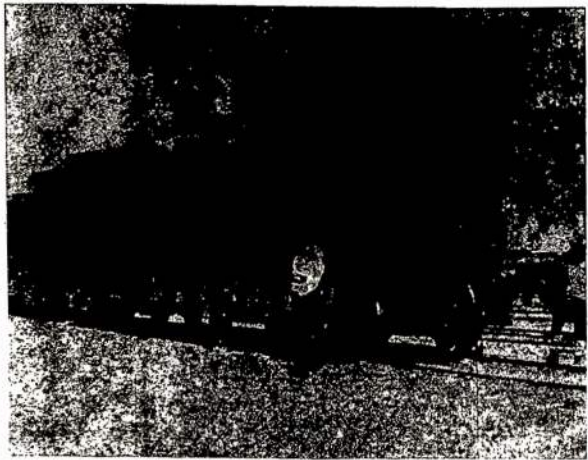
Didesnieji pramonin- kai, savininkai anglies auk- so kasyklų ir kitokie tur- tuoliai yra buvę: katorgi- niai, tremtiniai, arba jų tė- vai ar seneliai jais buvo.

Pratišus geležkelius, ži- noma, ir susisėjimas su Rusija palengvėjo.

Nustojus už kriminali- nius prasikaltimus čia siųs- ti ir leidus persikėlėjams (pereselenci) čia apsigy- venti, o jų čia nevienas mi- lionas apsigyveno, ir žmo- nių rūšys pasigerino.

Žodžiu, pravedus geležke- lį čia nevienas, netik ant žemės apsigyveno, bet ir šiaip ant uždarbių, savano- riai, atvažiuodavo.

Nemažai esama ir tokių, kurie atitarnavę tam tikrą laiką karuiomenėj, ypač po rusų su japonų karui, čia pasiliko gyventi.

Sov. Rusijos šarvuotas traukinis su ovalsu: "Pergalė ar mirtis"

Teisybė, nors ir abelnai visoj Rusijoje pramonė ne- aukštai stovi, bet čia dar nesulyginamai žemiau.

Zmonės gi čia atkakusie- ji iš kitur neblogai vertėsi amatais, nes čia amatininkų labai mažai buvo. Kiti dirbo prie geležkelių ar kitų val- diškų darbų.

Kraštas savo gamta ir o- ru gana panašus į Kanadą.

Vidurinėj Sibiro dalyj tokie pat šalčiai kaip ir žie- mių Kanadoj, bet pietuose, kai-kur, daug šilčiau.

Vidurinė dalis Sibiro ap- dengta begalinėmis giri- mis. Drąsiai galima tarti, jog niekur ant žemės nėra

tokių didelių girių kaip čia. Traukiasi jos tūkstantimis verstų. Čia jas vadina ur- manais ir taigomis. Žvėrių, neretai su gana brangiais kailiais ir paukščių čia be- galės. Apie grybus ir uo- gas, tai nėra ką nei kalbėti, nes jų čia beveik niekam iki šiol dar ir nereikia.

Akmeninės anglies, tur but, nei vienoj šalyj nerasi tokios daugybės, o neretai ir gana aukštos vertės. Y- ra tokių vietų, kur per iš- tistus tūkstančius verstų tę-

siasi anglių sluogsniai, tik del stokos kelių ir kitų prie- žasčių niekas tankiausiai tuomi nesinaudoja.

Kalnuose, kai-kuriais pa- upiais ir kitose vietose atrandama nemažai aukso, bet ir jo iškasimas pastaty- tas ant žemiausio laipsnio.

Nemažai ir kitų iškasa- mų naugų. Visa tai šio- kiui ar kitokiui būdu žino- ma arba nors spėjama, bet gal keliolika kartų tiek at- sirastų to net, kas ir spėti dar negalima šiandien.

Pievių, ypač arčiau į pie- tus—neišmatuojamos pla- tybės.

Trumpai tarus: visi tie miškai, tos pievos, anglių didžiausi plotai ir tam pa- našūs dalykai, vis tai mil- ziniški turtai, todėl tikiuo- si, jog pats savaimi kyla klausimas—kodėl, sulygi- namai, vis tai beveik nėra naudojama?

Atsakymas labai lengvas. Buvusios carų valdžios ne- tik nesirūpino žmonių apš- vieta, o dar kaip bešmān- damos tam kliudė, nes žino- jo, jog su apšviestais "mu- zikais" sunku bus susigie- doti.

Didžiųjų gi ir bajorų vai- kai, gavę mokslo, paprastai valdininkavo.

Pinigų, išnaudojimui tų gamtos turtų, irgi labai ma- žai tebuvo duodama, nes jų daugybė buvo išleidžiama: kariuomenės, policijos, šni- pų užlaikymui, o ir naujų kas-kart kalėjimų statymui. Be pinigų ir be apšvietos, žinoma, kad nedaug kas ir papešti buvo galima.

Apgyventas kraštas, su- lyginamai, labai silpnai ir tik, beveik, palei geležkelius (kurių čia nedaug yra), taipgi palei didesnes upes. Šiaip galima keliauti nors šimtus verstų ir žmogaus šio- kio ar tokio nesusitiksi.

Miestų Sibire nedaug ir tie patys, išskyrus jau pa- minėtuosius ir dar kai ku- ruos, gyventojų turi ne- daug. Yra ir tokių miestų, kurie panašūs greičiau į so- džius, negu į pavietų mies- tus, kuriais jie ištikro yra.

PARDUODA SOVIETŲ TURTA.

New York.—Mrs. Geery, iš Washingtono nupirko nuo rusų kunigaikščio Ju- zupovo, kuris užmušė Ras- putiną, perlų karolių ver- tės \$400,000. Tie karoliai, sakoma, priklausę carienei ir Sovietų valdžia rengiasi teismo keliu jų jieškoti.

"Vilnies" Vajų Pradėjus

18-tos apielinkėj gyvena draugas Neris. Bet jis pri- guli prie Bridgeporto kuop- gis ir prie ALDDL. 19 kp. prirašė 25 naujus narius tik per vienus 1923 metus. O "Vilniai" naujų skaitytojų atveža net iš Chicago Heig- hts, Ill. Kurioj kolonijoj draugas Neris mano gauti daugiausia naujų skaityto- jų per šį vajuus mėnesį, dar nežinia. Mes patartumem buti patriotu tos kolonijos, kurioj gyvena, broli Neris. Čia bus geriausia proga lai- mėti dovaną.

Draugas M. Valkys iš Rochester, N. Y. smarkiai pasidaravo del "Laisvės" laike agitacijos mėnesio ir kad tik kiek daugiau, tai butų laimėjęs "Laisvės" antrą dovaną. "Laisvė" davė tik 2 dovanas, o "Vilnis" duos 7, tai čia rizikuoti daug nereikės. Be Valkio yra dar pasižymėję laikraš- čių platintinime: Radvila, Černauskas ir mažiukas Stančikas. Mes tikimės, kad jie visi per šį mėnesį smarkiai pasidarbus.

Išrodo, kad norintiems pirmą dovaną gauti reikės pusėtinai sunkiai padirbėti. Na, kad ir Brighton Parko kolonija rodosi nedidelė ir maža: triukšmo tepadaras, bet drg. I. Mockus pirmas iš ch'cagiečių, su "Vilnies" skaitytoju pribuvo. O drau- gai Juška su Stulgaičiu abu mano pirmą dovaną laimėt. Mes patariam drg. Stulgaičiui gerai apsižiūrėti: drg. Juška t'k per plauką nelai- mėjo "Laisvės" dovanos. Antru sykiu jis "klaidos" jau nepadarys.

Drg. J. Graibus iš Cleve- land, Ohio., pasižymėjo tuomi, kad pats pirmutinis prisuntė \$4.00 už 2 naujus skaitytojus. Draugas Grai- bus sako, kad tai tik pra- dzia ir kad jis mano per va- sario mėnesį smarkiai pasi- darbuoti. Labai gerai. Adm. įsų vardą įrašė į didelę knygą ir tikisi, kad jūs lai- mėsitė vieną iš 7 dovanų skiriamų daugiausia gavu- siems naujų skaitytojų.

O Clevelande yra ir dau- giau energiškų draugų: Valaika, Mažeika, Žebraus- kas. Nuo jų mes tikimės di- delių darbų.

Roselandas seniaus viena iš pavyzdgingiausių kolonijų, laike frakcijinių kovų nu- puolęs, pradeda atgyti, sun- kiai dirbant keletui nuošir- dzių darbuotojų. Vienas iš jų M. Bacevičius, žinomas netik Roselande, bet ir Chi- cagoj, kaip vienas iš ge- riausių tvarkos vedėjų (pir- mininkų), susirinkimuose. Bet d. Bacevičius moka netik susirinkimus gerai ve- sti; jis ir kitus darbus ge- rai atlieka. Dar tik antra d. vasario, o d. Bacevičius jau pridavė 5 naujus "Vil- nies" skaitytojus. Prie to- Bacevičius turi gerų pagel- bininkų ir pavojingų kon- kurentų, butent dd. Yurij, Danylą ir Baltušį. Čikagie- čiai turės atydziai sekti, kas dedasi Roselande.

Chicago Heights, tai ma- žiukė Lietuvių kolonija, ne- toli Chicagos, tik dabar pradeda atbusti, jau turi ir ALDDL kuopą, kuri auga ir bujoja. Vasario 2 d. rytė gavome nuo d. P. Bekežos 1 skaitytoją, o po pietų jis pats atsilankė ir sau "Vil- nių" atsinaujino. Kad gavus daugiau skaitytojų "Vilniai" jie tariasi surengti prakal- bas ir pasikviesti d. Jukelį.

Tai geras pavyzdys ir kitom mažom kolonijom.

Kaip rodos, tai ch'cagieš- kiai nenori pasiduoti. "Ty- kus" (North Sidės) d. J. Vil's per vieną dieną gavo 6 naujus skaitytojus, eida- mas per stubas. O d. A. Dei- kienė taipgi šešis gavo vie- name koncerte. Drgė Leke- šienė sakosi abu juos suby- tys. Kaip rodos, tai jie ma- no laimėti dovaną. Tiesa, d. Vilis pareiškė, kad ne do- vana jam rūpi, o "Vilnies" išplatinimas, nes tuomi iš- platinama mūsų idėjos. Bet jei jis daugiausia naujų skai- tytojų gaus, nežiurint ko- kiais tikslais tai padarys, gaus dovaną.

Laukiame brooklyniečių pasirodant.

L. M. P. S. Reikalai

UŽIMANT LMPSA. III RAJONO ORG. VIETĄ.

Kadangi prieš mus akis stovi gana didelis ir platus darbas, matau reikalą pasi- dalinti mintimis su LMPS. III Rajono kuopų narėmis per mūsų spaudą.

Kas link tolimesnės mu- sų darbuotės del darbininkų klasės labo, III Raj. naujojo komiteto pirmam posėdyj, apsvarsčius įvai- rius dieninius klausimus, pasibriežėme gana didelį ir platų dienotvarkį, kuris rei- kalauja gana daug energi- jos ir darbo.

Mes, brangios draugės, žinom, ko visųpirma reika- linga. Reikalinga spēka. Spėka yra sutartinas ir draugiškas mūsų visų vei- kimas. Taigi aš ir matau reikalą supazindinti drau- ges nors su svarbesniais punktais dienotvarkio.

Pirmas tai mokykla, ku- rią nutarė steigti III Raj. 15 konferencija. Raj. komi- tetas dėjo pastangas, kad kaip galint greičiau pradė- jus tą darbą ir jau viskas yra pradėta. Kokios pasek- mės mus, tai parodys mūsų atsinešimas link to darbo ir kaip mes ją lankysime. Mo- kyklos patvarkyme mes matėme tinkamiausį būdą tai gauti vieną pastovų mo- kytoją visoms pamokoms, kur ir apsiėmė drg R. Miza- ra. Dabar tik visos lankyki- mės, nepraleiskime šios progos ir atsiveskime pašal- linį moterų.

Antra—tai agitacijos sa- vaitė. Šiais metais Rajono komitetas nutarė rengti prakalbas visose kolonijose, kad ir kur nėra mūsų kuop- pų. Kviečiame stoti į mūsų organizaciją ir skaityti dar- bininkišką literaturą. Čia, draugės, taip pat reikalinga daug energijos ir darbo. Bus geros pasekmės tada, kada mes visos atliksime savo pareigas priderančiai, stengsimės gauti kuodau- giausia naujų narių mūsų organizacijai ir naujų skai- tytojų "D. B.", išplatinti kuodaugiausia darb. litera- turos. Rengkimės, draugės, iškalno prie darbo. Užsisa- kykite literatūros, laikraš- čių, "D.B." kortų del pre-

numeravimo, kad atėjus agitacijos mėnesiui būtų viskas sistematingai vāro- ma.

Dabar kitas gana svarbus dalykas, tai aukštų randų klausimas. Kadangi šiandien mes gyvename tokioj tvarkoj, kad namų savininkai gyvena vien namų pirkimu ir pardavimu. Vieni perka kiti parduoda ir visi nesvietiškai randas bena- miams kelia. Todel mes ir matome šimtus tukstančių gyvenant drėgnuose sklė- puose, ypatingai kurie turi didesnes šeimynas, turi atiduoti kudikius iš pat mažų dienų džiovai, reumatizmui ir tt. Šiame klausime Raj. komitetas nutarė rengti prakalbas ir pradėti darbą ant tarptautinio pamafo. Čia taipgi gana daug darbo reikia dėti. Turėtų visos kuopos dalyvauti šiame dār- be.

Tarptautiniu žvilgsniu Raj. kom. tarimą padarė. Kada Am. darbininkai pa- darė kampaniją del įsteigimo anglų kalba dienraščio, mūsų organizacijos kuopos nepasiliko nuošaliai to ge- ro sumanyto; rėmė visais galimais budais, pirkė šė- rus ir rinko aukas. Bet ra- jonas niekuo neprisidėjo. Todel kom. nutarė surengti išvažiavimą ir išleisti seri- jas, kurių pusė pelno bus del "Daily Worker" ir nu- tarėm atsišaukti į jus drau- gės, kad parentumėtė mus šiame darbe.

Dirbkime visos del darbi- ninkų klasės pasiluosavi- mo iš po vergijos.

A. Deikienė.

RIAUSĖS JAPONIJOJ

Tokyo. — Dešimts žmo- nių sužeista ir daugumos frakcijos parlamento narių areštuota, kuomet policija susikirto su demonstrantu- minia

CHIROPRAKTIKA NE- STIMULIUOJA NERVŲ

Chiropraktika tik paliuo- suoja spaudimą ant pri- spausto nervo nugarkau- lyje — nervo, kuris sulai- komas nuo pasiuntimo 100% energijos ir tokiu būdu leį- dzia visiems kuno organams veikti normaliai.

Sveikata priguli nuo 100% plaukimo nervų ener- gijos.

Suteikdamas Jums atitai- symą, aš prašalinsiu prie- žastį Jusų ligos. Paliuosuk spaudimą ant nervų nu- garkaukyje ir gamta pada- rys Jus sveiku.

DR. J. M. FINSLOW, D.C. Chiropractor

1645 West 47th Street. (Prie Marshfield Ave.)

Tel. Boulevard 7006

Valand.: nuo 2 iki 5; nuo 6:30 iki 8

Neđėdieniais: nuo 10 iki 12.

Kas Norite Gauti Pirmą Dovaną \$15?

ŠI MĖNESI YRA "VILNIES" VAJUS UZ GAVIMĄ

2000 Naujų Skaitytojų

Prenumerata (per šį mėnesį) nupiginta iki \$2 metams. Kas mokės pilną prenumeratos kainą, gaus \$1.50 vertės knygų.

Gavusiems daugiausia naujų skaitytojų skiriama šios dovanos:

Pirma, pinigais	\$15.00
Antra, Lallo žodynas, vertės	\$11.00
Trečia, pinigais	\$10.00
Ketvirta, fountaninė plunksna (nauja)	7.50
Penkta, pinigais	\$5.00
Šešta, 5 knygos (Marksizmo lekcija)	\$4.00
Septinta, "Nauj. Gdynės" kompletas	\$2.25

Kas gaus daugiausia naujų skaitytojų, gaus pirmą dovaną, mažiau gavęs, antrą ir tt. Visų dalyvaujančių vajų skelbsime vardus nuo to, kada jie prisius pirmus skaitytojus. Tad gavę kelis, tuojaus siųskite "Vilnies" Administracijai.

Draugai, numazinimas prenumeratos iki \$2, tai didelis palengvinimas norintiems užsirašyti "Vilni". Delto per šį mėnesį stengkimės padir- bėti, kad kiekvieno mokančio skaityti Lietuvio darbininke stubon eitų "Vilnis".

"Vilnis" yra darbininkų laikraštis, tai jos prasiplatinimas reiškia plėtojimą mūsų idėjų, didinimą mūsų judėjimo.

"Vilni" lengva užrašyti darbininkui, ypač kuomet išaiškini jam, kad "Vilnis" turi bendradar- bus net ir Kaune, Maskvoj, Vladivostoke ir kt.

Pasidaruokite per šį mėnesį "Vilnies" — mūsų judėjimo labui.

"VINIS"

2513 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JUOKDARYS

Parašė Hokus Pokus. Su Karikaturomis.

Tai puikiausias juokingų eilių ir monologų rinkinys tinkamų deklamuoti ir losti mažuose paren- gimuose ir šiaip vakarėliuose. Didelio formato, 72 puslapių. Kaina 30 centų.

VILNIS

2513 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

JONAS KAŠKAITIS

Tu

(Pabaiga)

18. Prisirpę lūpos, tartum rozės Rausvi atvožti pumpurai, Saldumo pilnos, pilnos grožės, Žavingi meilės padarai...

Šnektą lipšni, širdinga ėjo,— Ir argi dyvas, kad tatai Sulipo lūpos mūs tvirtai, O širdys meiliškai kukždėjo!

Svaigybėj visas suvirpau, Apsalęs kuone sutirpau!...

19. Ai, ai, tas bučkis! Sviete manol! Na kaip čia tau išpasakot! Galva nabagė neišmano,— Minčių ne man besuvaikyt...

Ambroz'ja — dievinas tai penas, Tai nektaras saldžiai svaigus, Kvapsnys gėlių sraujai smagus,— Jis dažnutėliai man vaidenas...

Tik dūzga, tvinksi smilkmenys', Tik virba, ūžia smegenys'...

20. O širdis širdžiai himnus gieda, Krūtinėj lengva taip, skardu, Šiltutės bangos verda, rieda,— Ir triumfinga ir skaudu...

Ir regis visa, kas išnyko: Negirdžiu nieko, nematau,— Myluoju, glamonėju tav', Tik tu ir aš—tai vis', kas liko...

Patosas sukurio jausmų, Ekstazė kylančių geismų...

21. Et, kam čia brangiais atminimais Man siela varstyt ir krikdyt, Jaunatvės blizgančiais siautimais Trumputį laiką tik trukdyt?

Užburtos dienos monais skriejo, Taryt' pabugusi paukščiai, Skardžiai, didingai ir skaisčiai, Takus spindėjimu nuliejo.

Tai apkerėtas sukuryš, Žibūrys...

22. Kaip skaisti rozės, tu žydėjai, Aukštų idėjų žarija, Kovot ir triustis man padėjai: Bendrų darbų plati srija.

Ne vien tik gėlėm's kelias klotas, Visi tat žinome gerai,— Kasdieniai rūpesčiai, varai, Kovos klasinės svarbus plotas...

Bet meilės įstabi šviesa Mums tviska amžina tiesa.

23. Mums meilė įkvėpimo teisia, Paakstina darbe jėgas: Pagodos mums visiems, mat, reikia, Bevarant naujas vis vagas.

Juk piktžolių visur dar pilna Plaučiuose darbo mūs' laukuos, Veltėdžiai, skėsdami taukuos, Algos vergams dar kerpa vilną.

Liaudis veikia bent sus'prastų, Klasinės sąmonės rastų!

24. Tai tu, širdinga man meiluzė, Pagoda bandymo dienų, Karionių sukurio drauguze, Teiki jėgų grynų, jaunų.

Tvirti mes meilėj spindulingoj: Nors metai bėga, vis jauna Dvasia bus skaisti ir šauna,— Užgrūdytą kovoj ženklings...

Pirmyn vis žengsim atvangiai, Krutėsime, dirbsime rangiai!

25. Gyvenimo verpetai žvabūs Mums sielą kausto nuolatai Ant priekalo, kur žygiai svarbūs Mūs' dvasią bando nelemtai.

Tegul sau siaučia šaizus vėjas, Dvasinių teikdamas kančių: Neišblaškyt jam mūs vilčių, Ką ugdo blizgančias idėjas!

Prabėgs audringieji laikai,— Laisvi bujos liaudies vaikai!...

26. Mūs neparblokt šeltybės bangai! Mūs meilėn suvedė lemtis,— Ir meilė švies lig kapo angai, Nebaisi nykstanti naktis!

Ir tavo akys vis sriovena Žalsvai-mėlyna liepsnele, It mirgančiąja žvaigždele, Gražybė nuostabi žemena,

Ir tvieskia vaiki skautuma, Dvasinė tavo pilnuma.

27. Dvasiniai tavo palinkimai, Širdis, kaip krikštalas vaiki, Idėjos, ūpas ir troškimai— Man jautai iškalba reišk.

Protingos akys, meilios, žvalgios Stovyla, veidas, tu visa, Blaivi, skaidringa, it rasa, Tamsokos kasos, pilnos, žvilgios,—

Vaizduotę jaudin' taip gludžiai, Taip maloningai, taip saldžiai!...

28. Myliu tave karštai, gėlingai, Mylėti trokštu amžinai, Gerbiu, goduju tav' širdingai, Iškalbingiau, neg' tu žinai!

Ir skaistu, lengva taip krūtinėj: Tu myli man' ištikimai,— Vaiskėja, bręsta, mūs jausmai Bangoj būtybės viršutinėj.

Nebojam skausmo nei kančių, Vargų, nei skaugių gilinčių.

29. Gyvenimo takais vingiuotais Keliaunam, grumiamies kartu, Šarvuoti siekiniais sparnuotais, Kad laisvės aušra iškiltų!

Kaip sauležolė šviesą gauda Ir seka spindulio takus,— Skaistybei tavo palankus, Tavyj semiu dvasinę naudą.

Tu gėlė žydingių laukų,— Su tav' smagu, gražu, jauku!

Jaunų jėgų dvasia žydek! Gražybė spindinčia žibek!... 1923, liepos 10-17 d.

Giltinė Politkaliniams

Dar šiandien šurpas eina per kūną prisiminus 1922 m. sausio mėnesį siutusį kalėjime tifa ir kitas ligas, o štai ir vėl darbininkų politikos kaliniai praneša, kad Kauno kal. kalinių tarpe pasirodė tifa. Jau iš politinių kalinių 6 asmenys susirgo tifu, iš kurių vienas mirė.

Gruodžio 31 d., 1923 m. darbininkų politikos kalinių vardu buvo įteiktas pareiškimas kalėjimo viršininkui, valstybės gėnyjui, kalėjimų departamentui, teisingumo ministerijai ir sveikatos departamentui, kad imtusi atatinamų priemonių prašalinimui nesantarinų sąlygų ir tifo, kad jie neš atsakomybę jei kalinius išpauš tifo giltinė. Del siaučiančių Kauno kalėjime ligų ir antisantarinų kalinių laikymo sąly-

gy Darbininkų Frakcija Kauno miesto Taryboj jau ne kartą yra kėlusis savo balsą, netenka abejoti, kad ir šį kartą ji dės visas pastangas, kad išgelbėjus draugus kalinius iš mirties nasyrų ir privertus buožių valdžią atkreipti dėmę į nekulturingas ir nesantarinės kalinių laikymo sąlygas. Vienok visą dėti ant Darb. Frakcijos Kauno miesto Tarybos narių butų per maža, reikalinga, kad plačiosios darbininkų masės ir tai tinkamai reaguotų ir užsistotų už draugus kalinius. Jei buožiniai elementai triukšmus kelia, demonstrancijas taiso, ir protestus rašo del to, kad juos Vilniuj ar Švenčionyse lenkai iškraustė iš buto, tai Lietuvos darbininkai ir Amerikoj gyvenantieji jų broliai privalo garsiai susižinti: Nelaikykite mus brolių kalėjimuose. Liet. Aras.

Dainos Del Visų

"AIDO BALSAS". Laida S.L.D.A. Yra parašytos geriausios poetu. Sukomponuota Miko Petrausko. Telpa 22 dainos, tinkamos chorams, kvartetams ir abelnai visiems dainininkams. Kaina 75c. Imant kartu bent 10 egz., nuleidžiame 35 nuošimtį. Reikalaukite: J. D. Bendokaitis, 2513 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Potograpas

P. CONRAD Kreipius pranešdamas gerbiams savo draugams ir pažįstamiems, kad aš jau atidariau savo Studiją geriausiais šios mados intaisiniais. Kame stengsiuos ir vėl visiems, katrie tik mylite turēt puikius paveikslus padaryti darbą atsakančiai. 3130 SO. HALSTED STREET Tel. Boulevard 6369

TIK DABAR YR GERIAUSIA PROGA PASTOTI SAVO Automobilius Mekaniku
Duodam progą praktikuoti ant visokių automobilių. Maža mokeskis, užtikrintos pasekmės. Atsišaukite šiandie. **Bridgeport Auto School** (Lietuvių Mokykla) 3238 S. Halsted St., Chicago. Petras Gusaitis—Instruktorius.

Juozas Balakas
ORKESTRĄ-BENĄ PARUPINA VISOKIEMS REIKALAMS. 1432 S. 50th Ct., Cicero, Ill. A.-M. U. Tel Cicero 4161

BENTALL & MAINA
ADVOKATAI
77 W. Washington St., Chicago. Room 1424. Tel. State 4743.

EGLE & CO.
Darbą atliekam atsakančiai,— todėl mes gvarantuojam už savo darbą. Norėdami turėti gražius paveikslus, kreipkitės 3202 S. Halsted St.,

Mes esam išdirbėjai ir pristatytajai geriausių armonikų visokios rūšies pigiausiomis kainomis. Pirkėjams duodame lekcijas dykai. Rašykite angliškai. Reikalaukite katalogo.

For information write in English. **RUATTA SERENELLI ACCORDION MFG. CO.** 817 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Lietuviška Valgykla
Gaminame Lietuviškus ir Amerikoniškus valgius pirmos klesos. Pigiau ir Gardžiau. Draugės ir Draugai! Prašome atsilankyti į mūsų valgyklą, o mes patarnausime kuogeriausia! su namuose pagamintais valgiais ir amerikoniškais, arba pagal jusų pareikalavimą valgiai bus pagaminti. 1945 SO. HALSTED ST.

Geo. P. Blume
Isteigta 1900 Naujos ir Vartotos Mašinos Adatos ir kiti reikalingi dalykai. Tel. Victory 6691 Naujos Singer Siuvamos Mašinos Archer Ave., prie Halsted St. Chicago.

MALVINA DERBY (DOLOBKAUSKA)
Sveikatos Taisytoja 13 metų, kaip praktikuoju ir turiu gerą patyrimą, ir gydu visokias ligas su naujaisiais elektros prietaisais ir masažais. Moterims patarnaus dykai. Valandos: nuo 10 ryto iki 12; ir nuo 2 po pietų iki 4. Vakaris: nuo 7 iki 10. 3120 W. 41st Pl. Lafayette 4247

Physical Therapy Institute
DR. ANELE KAUSHILLAS Chiropractor, Naturopathes, Electro-Therapy Gydu be vaistų ir be operacijų, visokias staigas ir kroniškas ligas: Nervų, Vidurių, Paralyzių, Reumatizmą ir kitokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. 3250 So. Halsted St. Ant viršaus Universal State Bank Valandos: 1 iki 9 vakare. Sventadieniais 9—12 iš ryto Phone Yards 4951.

Physical Culture Institute
DR. J. A. VELONIS Osteopatas, Chiropratas, Naturopathas. Nesikankink savęs su ligomis, įgyk naują sveikatą naujaisiais budais be vaistų ir operacijų nuo įvairių ir užsienėjusių ligų. 4204 Archer Ave. ant 2 lubų. Ant kampo skersai Brighton teatro. Valandos: nuo 9 iki 12 diena. Nuo 6 iki 8 vakarais. Nedėdieniais nuo 9 iki 12.

K. YURIJONAS
1520 South 49th Ave., Cicero, Ill. Suorganizuoj geriausių unijos muziką visokiems parengimams. **Unijinė Orkestra.** Tel. Cicero 2316

MILDA GARAGE
- Nauji Savininkai. Pas mus galite gauti teisingą patarnavimą taisyme automobilių. Taipgi paranduojame vietą del automobilių. Paruodame Taurus ir dalis (Parts). Viskas už prieinamą kainą. **D. KURAITIS ir A. KASIULIS** Savininkai 3121 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

G. BURBA
MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ. Pas Mus Kainos Žemesnės. Delto, kad mes patys darome į savo Krautuve. Kam reikalinga padarome ant užsakymo. 3214 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Boulevard 2469

T. J. KUČINSKAS
Esu sąryšj su adv. Edward J. Green, kuris veda provas visuose teismuose. Esu Real Estate biznyje; geriausia pirkti ir parduoti namus per mano ofisą. Visokios popieros pirkime namų yra padaromos geriau, negu kitur. 4034 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 4195.

Vienatinė Krautuve Bridgeporte
KĄ PARDUODA OLSELIO KAINOMIS. Nepamirškite to, kad mes patys išdirbame savo produktus. Ateikite ir persitikrinkite. **Fashion Cloak Shop** Cloaks-Suits-Skirts. Dreses ir veistes padarome ant orderio. 3401 S. HALSTED STREET, Chicago, Ill.

GYDYTOJAS
Leidžiama Darbininkams, Rašoma apie Darbininkų Sveikatą, Ir Skaitoma Darbininkų. Prenumerata: Amerikoj \$1. Kitose šalyse \$1.50 met.. **GYDYTOJAS** 4454 So. Western Ave., Chicago, Ill.

JOHN RAKAUSKAS
Pirmos Klesos Barzdaskutykla. **UNIJOS BENAS IR ORKESTRA** Visokiems Parengimams už prieinamą kainą. 3232 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Boulevard 3029

Į SOVIETŲ RUSIJĄ
Siunčiant pinigus į Rusiją per nekurias įstaigas, išmokant pinigus, atitraukiama tūlas nuosimtis. "Vilnies" Pinigų Siuntimo Skyrius padarė sutartį su banka per kurią siunčiant išmokama pilna pinigų suma, be jokių išskaitliavimų Amerikos Doleriais. "VILNIES" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS. 2513 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. M. STAPULIONIS
Pranešimas Sergantiems: Turiu garbės pranešt Tamstai, kad es gydu tokias ligas, kurios buvo pavadinotos nebeįgydomomis. Vartoj naują sergancijų gydymui būdą: nesilpninu ligonių vaistais, nei operacijomis nevalginiu, o gydu **Naprapatijos** budu. Gydymas šioo budu yra sargus, jis dar smagumą teikia. Jeigu jau aplanki net keletą gydytojų, pas kuriuos pagalbos irgi nesuradai, o sergi širdies, nervų, ramatu, paralyziumi, inkstų, ausų negirdėjimo, naktiniais susišlapinimais, ar kitokia sena liga, ateik, o aš noriai patarnausiu. (Valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro). 4647 S. Halsted Street (Kampas 47-tos gatv.)

Pranešimas Sergantiems
DR. J. JAKUBAUSKAS Pasekmingai gydu staigas ir kroniškas ligas be vaistų, be operacijų — **NAPRAPATIJOS** — budu. Jeigu Tamsta pats, ar kas iš prietelių serga širdies, nervų, ramatu, paralyziumi, inkstų, ausų, naktiniais susišlapinimais, ar kita sena liga, ateikite, aš noriai patarnausiu. 4647 S. Halsted Street. Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12, ir nuo 8 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų. Telefonas Boulevard 4774. 11132 S. Michigan Avenue. Valandos: nuo 2 iki 7 vakare. Telefonas Pullman 5147.

Darbininkų Sveikata

Dr. J. J. Kaškiaučius.

19. SUSITUOKIMAI IR VYRISKUMAS.

Kaip buvo minėta, nuo perdėjimo, nuo perdidelio lytinio smaguriavimo daugeliui vyrų tenka žymiai nukentėti. Jau nekaltant apie venerines ligas (sifilį, gonorėją, šankroidus ir tt.), kuriuos parsineša nuo užkrėstų moterų, perdažnų susituokimai kad ir su sveikutėle moterim bei moterimis, nusilpnina vyro jėgas.

Pamate to lytinio nusilpimo visada esti tam tikrų iškrypimų lyties organuose ir nervų sistemoj ir tulse liaukose, gilėse.

Šlapinimos kanalo jautrioji, prostatinė dalis su sėkladžių atvaromis aptinsta, ima diegti, peršėti. Prostata irgi didesnė pasidaro ir negerai veikia į šlapinimos pūslę.

Sėkladžiai taip pat gauna susijaudinti, jų plėvelės kiek pabrinksta, raumenėliai nusilpsta, juos kontroliuojanti nervai patys apsilypsta. Delei to pasitaiko naktinių sėklos nubėgimų, kurie, jei esti dažnai (kasnakty ar kiek rečiau), išsemia vyrų jėgas ir jaunumo rožes nuo skruostų nuravėja, nuraiško.

Patys inkstukai (kiaušidukai) — dirbtuvės, kurios nuolat išdirbinėja sėklą ir per tam tikras duodes suvarinėja ją į sėkladžius, kur ta sėkla normaliai ramiai sau esti, kolei, laike susituokimo, ji ištryksta ir išuština tam kartui sėkladžius, — tie inkstukai irgi kartais gauna nukentėti.

Iš pirmo, nuo perdažnų susituokimų (kaip ir nuo sauzagystės) inkstukai susijaudina, daugiau sėklos gamina, bet laikui bėgant ir jų energija, veiklumas ima mažėti: mažiau sėklos besigamina, mažiau jos esti susidarosios sėkladžiuose ir todėl lytinis patraukimas ima eiti silpnyn, mažyn.

Su lyties patraukimo mažėjimu eina visa eilė atmainų vyro būde, ūpe, palinkimuose, gabumuose ir abelnai sveikatoj.

Arba vėl esti taip. Lyties instinktas, noras tebėra, bet jis nukrypsta iš naturalinio, gamtinio kelio. Pasidaro lytinių sudarkymų, išklydimų, kurie yra pirmtakūnai inpotencijos, bejėgybės.

Sitokios atmainos lyties organuose yra tampriais ryšiais sujungtos su kitų organų bei laukų apsilpimų. Užvis labiau tenka nukentėti nervams, kaip jau buvo priminta kiek pirmiau. Nervai pasidaro ligotai jautrūs; menkas daiktas žmogų užgauna, perdaug sujudina, supykdo arba i nusiminimą, lūdišį įgramzdina.

Vidujinių išskyrų liaukos, kaip antai — kaklo liauka (tiroidinė), antinkstinė (adrenalinė), posmegeninė (pituitarinė) ir kitos irgi apsilypsta, mažiau iš savės i kraują syvų išsunkia arba jų išsunkos, siultys pakitėja, o tai skaudžiai atsiliepia i kraują, i nervus.

Ateinantį sykį pažiūrėsimė, kaip moteries lyties organai gauna nukentėti nuo perdažnių susituokimų.

J. S. Mazeika ir D. Petrauskas.

Prieš uždariant susirinkimą vienam nariui paaiškinus buvo parinkta aukų Liet. polt. kaliniams. Surinkta \$4.82. Be to, vienas draugas paprašė, kad susirinkimas pagerbimui d. Lenino atsistotų, ką susirinkimas ir padarė. Visų veiduose matėsi gilus gailesio ir liudėsio ženklas mirusiam rev. vadui, d. Leninui.

20 d. sandariečiai statė scenoj "Samsoną ir Dellą". Veikalą prastai sulošė, išskiriant J. M. Baltrukoniūtę, kiti visi prastai lošė. Menininkai iš P.M. Sąjungos geriau suvaidina.

Vyčiai atsilygindami sandariečiams už jų prisidėjimą prie pirmųjų i bendrą frontą, 13 d. sausio ant-ausius apdaužė sandariečiams, dalinusiems plakatų pas bažnyčią. Sako: vyčiai iš meilės sandariečius pastumdė, kad pastarieji jiem būtų geresni. Juk ir priežodis sako: ką dievas myli, tam ir kryželį duoda. Taip ir čia išėjo.

Nors mes darbiečiai prieš visus užpuolimus, bet pastebime, kad sandariečiai yra tokie "čiuin-gam", kad apsigryžę dėkavos vyčiam už lekciją ir bus arčiaus Lietuvos vyčių. Atvažiuos koksai "big fish" iš anapus balos, žiurėk Sandara ir traukia i vyčių logerį. Taip buvo Babravčiaus koncerte, taip buvo kitose iškilmėse. Motina apkulus vaiką, Juk jeigu taip būtų, tai išsako: "vaikeli, iš didelės

meilės aš tai dariau, kad butum geras vaikas". Taip ir vyčiai daro su sandariečiais.

"Dirvos" nr. 4 Karpavičius, taip skaudžiai įgeltas per "Vilnius" red. už jo pasiūlymą, ar norėtų gauti politišky apskelbimų ir už kokią partiją ar kandidatą pritaria rinkimuose ant J. V. prezidento, verkia ir prašo, kam "Vilniai" reikėjo jį taip šturmuoti. O kad tai paslėpus, tai nei nesako "Vilnius" numerio. Tas buvo "Vilnius" num. 5. š. m.

Tas skebų patronas sako: "Bet ko "Vilniai" šturmuoti ir užti: tegul patys darbininkai apsisprendžia kam jie nori pritarti arba pasiduoti..."

Taigi po šimts pypkių, kam tas skelbimas, jei patys darbininkai apsispręs? Argi tas ar tie skelbimai nėra muiliniškas akių darbininkams tuščiais prizadais? Tai mat kokis arbutas to žmogaus, kuris atlieka trijų darb. darbą, o gauna vieną algą, ir norėdamas k'iems įkalbėti sako, kad tai yra leidimas darbininkams patiems apsispręsti.

Toliaus taip žioplai nori įrodyti, kaip kap. šalyj yra gera, nes po kapitalizmu darb. jei dirba, gauna nors dalį savo padaryto kapitalo, o po bolševizmu nieko negauna. Na, ar rasis kur tokis žioplai kaip patsai Karpavičius, kad galėtų tikrinti, ką j's čia pliuropė. Juk jeigu taip būtų, tai iškur Rusijos darbininkas

gyvybę galėtų palaikyti? Juk dvasia šventa Rusijos darbininkas negali gyventi. Gi prie to, sulyg J. Bracketto, tik ką sugryžusio iš Vladivostoko, kuris sako, kad Rusijos darbininkas yra sotesnis netik už Europos darbininką, bet greitu laiku bus sotesnis ir už Amerikos darbininką. J. B. dar tiek pridurė, kad Sov. Rusijos valdžia gyvuos, nežiurint, kad Leninas ir

mirė. O, Karpavičius, "D." red. to nemato! Tellings Belle Vernon Co. streike, darbininkai atsimenta, kaip jus jiems davėte "liuosai" "apsispręsti", perpildydami savo redaguojamą lapą skebų skelbimais ir streikiery nekiniimu "Vilnis", yra susipratusių darbininkų išraiška. Ir ji prieš jusų juodus darbūs netylės. S.

BURNS SAKO, KAD JIS JAU PRISIRENGES

Tapgi ir Darbininkai!

Ruthenbergo teismo (apeliacijos) likimas, yra likimas 32 komunistų apkaltintų Michigane. Teismas greitai prasidės.

AR JUS PERKATE RUTHENBERGO APELIACIJOS KUPONUS.

Kuponai parsiduoda po 10c, 25c, 50c ir \$1.00. Setas parsiduoda už \$6.00. Kiekvienas kuponas parduotas reiškia daugiau spēkų apsigynimui.

LABOR DEFENCE
25
R.A. L.P.C.

Reikalaukite keletos setų, vieno seto, nors dalies seto, mokant iš kalno už viską kiek Jūs manote galėtumėt parduoti. Mes pasiūsime Jums Ruthenbergo Apeliacijos Kuponus už tiek, kiek Jūs galėsite parduoti savo draugams-darbininkams ir atgausite savo pinigų atgal.

LABOR DEFENSE COUNCIL,
166 W. Washington St.
Chicago, Ill.

Korespondencijos

(Nuo 3 pusl.)

rašo, buk ji labai sena. Rašytojas Jack London joje mokinosi budamas vaiku. Gaisre sudėgė 3 ugnegesiai.

Bay (jūrų įlanka) apelinėj šiemet beveik visai nelija. Ukininkai bėdavoja, kad kalnai nežaluoja, kad neturi kuom gyvulių maitinti. Mat čia žiemom būdavo gerokai palyja. Kai kurie ir bėga i miestą.

Antra bėda ukininkams, tai savo produktų pereitą rudenį negalėjo parduoti. Mat agentai siūlino tiek mažai, kad neapsimokėjo samdyti darbininkus nuėmimui tų vaisių. Daug vynuogių, slyvų ir kitų vaisių supuvo ant medelių. Pienas ir kitokis maistas dabar pabrango.

Sausio 27 d. atsibuvo A.I.D.L.D. 198 kp. susirinkimas. Tarp kitų klausimų d. B. prisiminė apie mirtį d. Lenino ir pakvietė visus atsistojimu atiduoti pagarbos ženklą už jo nuveiktus darbus. Visi sustojo ir išklausė "spyciaus", kurį surėžė d. Jakas. Terpe draugų pasirodo, kad Leninas nors mirė, bet jo darbai gyvuoja su mumis ir mes pasiryžę eiti jo keliais.

Nutarta surengti pasikaitas iš mokslo srities ir kviesti Californijos universiteto studentą d. Silvermaną, kad jis kalbėtų temoj: "Lietuvių tauta, kitos tautos Europoj ir kaip jos atsirado". Tad lietuviai nepamirškite, nes daug naujo išgirsite atsilankę i lekciją. Atsibus 17 d. vasario, 2 val. po pietų, Finų svetainėj, 1918 10 St., Berkeley.

Gegutė.

HARTSHORNE, OKLA.

ALDLD. 216 kuopa surengė balių sausio 12 d. Pelnu liko \$3.35. Pridėjus iš izdo \$1.65 ir sudaryta suma \$5.00 tapo pasiūsta i Labor Defense Council del Michigane areštuotų draugų.

Taipgi likos paskirta iš kuopos \$3.00 ir draugai suaukavo \$1.80 ir sudaryta suma \$4.80, kuri likos pasiūsta del Vokietijos bedarbių.

Darbai pastaruoju laiku pagerėjo anglių kasyklose. "V." Koresp.

Clevelando Žinios

Bedarbė plečiasi. Dauguma išdirbysčių radikaliai sumažina darbininkų skaičių. "Open shop" šalininkai rengiasi prie puolimo ant organizuotų darbininkų. Ypač namų statytojams grėsia pirmas antpuolis.

Todel nepatartina darbo jieškot važiuoti i Clevelandą. Bedarbių čia yra arti 40,000.

Sausio 23 d. ALDLD. 22 kp. laikė susirinkimą, kur prisirašė naujas narys J. Pechys ir sugryžo visiem gerai žinomas dailės veikėjas, d. S. Žilinskas. Dabar kp. turi narių 117

ALDLD. X Apskričio suvažiavimo raportas ir tarimai priimta vienbalsiai. Ir pagal paskutinės Apskr. konferencijos tarimą, kad kiekviena X Aps. kp. išrinktų komisiją iš šešių draugų prirašymui naujų narių i ALDLD. Komisija išrinkta iš šių dd.: J. Žebrauskas, O. Batirienė, Sklerienė, M. P. Lukošius, S. Rakickas,

DIDELIS TEATRAS DU BROLIŲ

Stato Scenoj

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATūros DRAUGIJOS PIRMAS APSKRITYS.

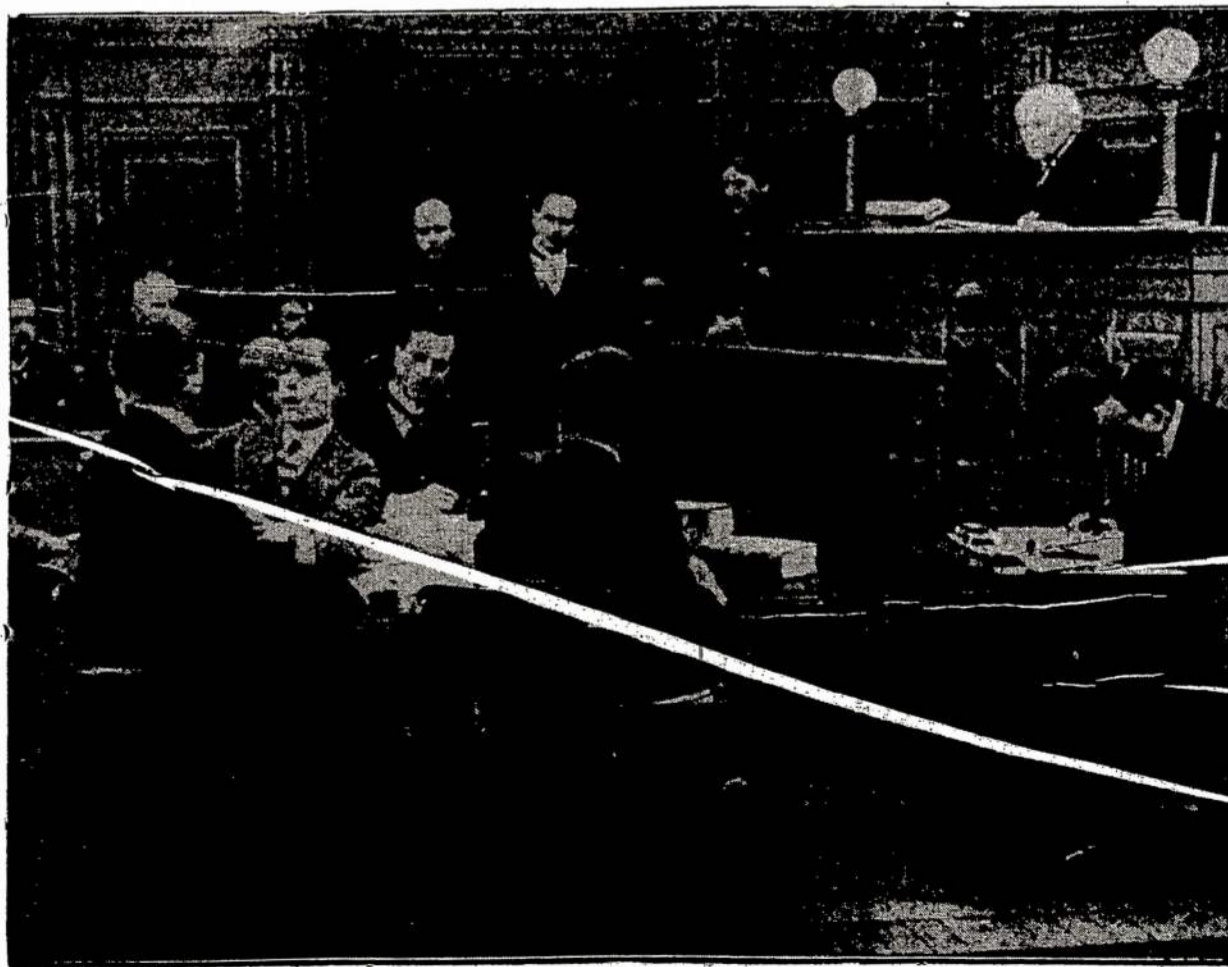
Nedėlioj, 10 d. Vasario-February, 1924

Pulaskio Svetainėje,

1711-1715 S. Ashland Ave., prie W. 18th St.

Svetainės durys atsidadys 6 val. vakare.

Lošimas prasidės lygiai 7 val. vakare.

Gerbiami Chicagos Lietuviai! Nepraileiskite šios progos — atsilankykite ir pamatykite šį puikų veikalą. "DU BROLIAI" veikalas yra didelis, keturių aktų ir dviejų atidėgimų. Suvaidins jį geriausios spēkos, — A. P. M. S. artistai. Todel kviečiame visus senus ir jaunus, o busite visi užganėdinti.

PO LOŠIMO BUS ŠOKIAL

Visi ir visos atsilankykite, kviečia RENGIMO KOMITETAS.

